

**REPUBLIKA SRBIJA
PROJEKAT REHABILITACIJE PUTEVA I
UNAPREĐENJA BEZBEDNOSTI
SAOBRAĆAJA (RRSP)
WB, EIB, EBRD I RS**

ID ugovora: RRSP/CS3-RRD3-1/2016-11
IBRD ID projekta: P127876
IBRD br. kredita 8255-YF

**SKRAĆENI AKCIONI PLAN
RASELJAVANJA**

za

deo državnog puta IB kategorije br. 21 Ivanjica – Sjenica

(trotoari u Ulici Jezdimira Lovića u mestu Sjenica)

Beograd, Novembar 2020. godine

Sadržaj

Lista skraćenica	4
Lista definicija	5
Kratak pregled	7
1 Uvod	8
1.1 Opis projekta	8
1.2 Pod-projektna oblast kao predmet SAPR-a	8
1.3 Ciljevi i principi SAPR-a	10
1.3.1 Opseg SAPR-a	11
1.4 Metodologija	11
1.5 Status procesa eksproprijacije u trenutku izrade SAPR-a	12
2 Zakonski okvir	13
2.1 Državna zemljišna politika – Zakon o eksproprijaciji	13
2.1.1 Javni interes i svrha eksproprijacije	14
2.1.2 Proces eksproprijacije	14
2.1.3 Procena	15
2.1.4 Uslovi informisanja i konsultacija	15
2.1.5 Informacije od javnog značaja	15
2.1.6 Ostali primenljivi zakoni i odredbe	16
2.2 Politika Svetske banke o prinudnom raseljavanju	16
2.2.1 Analiza neslaganja između relevantne nacionalne zakonske regulative i OP 4.12 Svetske banke	17
3 Minimalizacija uticaja	21
4 Pogođena lica i uticaji Projekta	22
4.1 Pregled socijalnih uticaja	22
4.2 Popis/Inventar	23
4.3 Socio-ekonomsko ispitivanje	23
4.3.1 Socio-ekonomska osnova za LPUP	24
4.3.2 Vlasnici	25
4.3.3 Demografske karakteristike domaćinstava	25
4.3.4 Radni status	26
4.3.5 Veličina domaćinstava	26
4.3.6 Uticaj na privatni posed	27
Uticaj na zemljište	27
Inventar imovine na koju Projekat ima uticaj	27
4.3.7 Socio-ekonomska procena pogođenih domaćinstava	29
5 Strategije za kompenzaciju raseljavanja	30

5.1	Osnovni principi	30
5.2	Datum preseka	30
5.3	Podobnost	30
5.4	Postupci procene	33
6	Žalbeni mehanizam	34
6.1	Procedura za žalbe	34
7	Konsultacije i angažovanje učesnika	36
7.1	Uslovi za objavu i konsultacije tokom pripreme Nacrta i konačnog SAPR-a	37
8	Institucionalna organizacija i Tim za implementaciju	38
8.1	Odgovornost za implementaciju	38
8.2	Institucionalni kapaciteti	38
8.3	Plan realizacije	39
9	Praćenje, evaluacija i izveštavanje	40
9.1	Praćenje privremenog pristupa zemljištu zbog građevinskih radova	40
9.2	Završni izveštaj	41
10	Troškovi i budžet	42
	Prilozi	43
A1	Upitnik za Socio-ekonomsko istraživanje	44
A2	Nacrt poziva na Javne konsultacije o Nacrtu SAPR-a	47
A3	Obrazac za žalbe	48
A4	Brošura o žalbenom mehanizmu	49
A5	Sažetak baze podataka popisa	51

Lista skraćenica

SAPR	Skraćeni akcioni plan raseljavanja
KE	Korisnik eksproprijacije
EIB	Evropska investiciona banka
EBRD	Evropska banka za obnovu i razvoj
ŽK	Žalbena komisija
GUP	Generalni urbanistički plan
MPŠV	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
LPUP	Lica pod uticajem projekta
JPPS	Javno preduzeće "Putevi Srbije"
PIT	Tim za implementaciju projekta
APR	Akcioni plan raseljavanja
PP	Putni pojas
OPR	Okvirna politika raseljavanja
RRSP	Projekat rehabilitacije puteva i unapređenja bezbednosti saobraćaja
RSD	Srpski dinar
SB	Svetska banka
SB OP/PB 4.12	Operativna politika/Procedura Svetske banke 4.12 Prinudno raseljavanje

Lista definicija

KOMPENZACIJA. Isplata u novcu ili u naturi za imovinu ili resurs koji su predmet eksproprijacije ili pod uticajem projektnih aktivnosti. Kompenzacija će biti isplaćena pre preuzimanja zemljišta ili svojine u svim slučajevima, uključujući i slučajeve gde to nije moguće usled odsustva ili nemogućnosti identifikacije vlasnika. U slučaju odsustva vlasnika, sredstva iz državnog budžeta će biti na raspolaganju na neograničeni period.

DATUM PRESEKA. Datum preseka je datum kada predstavnici Opštine pozivaju LPUP pojedinačno na konsultacije i obaveštavaju ih o eksproprijaciji kao delu redovnog zakonskog postupka. LPUP će biti precizno obaveštena o Datumu preseka i njegovim implikacijama i tokom konsultacija o Nacrtu SAPR-a. Osobe koje uđu na posed nakon Datuma preseka nemaju prava na kompenzaciju ili bilo koji drugi oblik pomoći pri raseljavanju. Takođe, za nepokretnosti (kao što su izgrađeni objekti, zasadi, stabla voćaka i šume) stečene nakon Datuma preseka, kompenzacija neće biti izvršena.

EKONOMSKA DISLOKACIJA. Gubitak izvora prihoda ili sredstava za život kao rezultat prodaje zemljišta ili otežanog pristupa resursima i imovini (zemljištu, vodi ili šumama) koji nastaje kao rezultat izvođenja građevinskih radova ili upravljanja projektom ili aktivnosti vezanih za njega.

EKSPROPRIJACIJA. Označava lišavanje ili ograničavanje vlasničkih prava na imovinu sa kompenzacijom koja odgovara tržišnoj vrednosti predmetne imovine.

PRINUDNO RASELJAVANJE. Raseljavanje je prinudno kada se zemljište preuzima na osnovu prava službenosti države. Procedura se zasniva na proglašenom javnom interesu i može biti izvršena bez pisane saglasnosti ili mogućnosti izbora raseljene osobe.

STVARANJE USLOVA ZA ŽIVOT. Mere koje će biti preduzete u svrhu pomoći fizički i ekonomski raseljenim LPUP da poboljšaju svoje uslove za život i životne standardne ili da ih makar vrate na, u realnom smislu, nivo pre preseljenja ili nivo koji je prevladavao pre početka implementacije projekta, koji god da je viši. Pomoć mora biti nastavljena i posle raseljenja, u tranzicionom periodu, na osnovu realne procene vremena neophodnog da se stvore uslovi za život i životni standardi.

LPUP. Lice pod uticajem projekta je bilo koja osoba koja, kao rezultat realizacije projekta, gubi pravo da poseduje, upotrebljava ili na bilo koji drugi način ima koristi od izgrađenog objekta, zemlje (za život, obradu ili napasanje), jednogodišnjih ili višegodišnjih useva i drveća, ili bilo koje druge nepokretne ili pokretne imovine, bilo u celosti ili delom, trajno ili privremeno.

FIZIČKO RASELJAVANJE. Gubitak smeštaja ili poseda uzrokovan eksproprijacijom zemljišta u vezi sa projektom, što zahteva fizičko razmeštanje LPUP sa njegovog/njenog mesta stanovanja, mesta za rad ili poslovnog prostora pre projekta.

ZAMENSKA VREDNOST. Kompenzacija za gubitak zemlje se vrši isplatom tržišne vrednosti za relevantnu vrstu zemljišta (zemljište za izgradnju), uz troškove transakcije, plus poboljšanja, npr. za zemlju u urbanim sredinama (građevinsko zemljište), u pitanju je tržišna vrednost zemljišta iste veličine i za istu svrhu pre raseljenja, sa sličnim ili poboljšanim javnim infrastrukturnim objektima i uslugama i lociranim u blizini zemljišta koje je obuhvaćeno projektom, plus troškovi za bilo kakve takse za registraciju i prenos.

Kada su u pitanju objekti, koristi se tržišna vrednost materijala za izgradnju objekta za zamenu, površine i sličnog ili boljeg kvaliteta od kvaliteta objekta obuhvaćenog projektom, ili za popravku delimično oštećenog objekta, uz troškove transporta materijala za izgradnju na gradilište, plus troškovi radne snage i naknade za izvođače radova, plus troškovi taksi za bilo koju registraciju ili prenos. Prilikom utvrđivanja troškova zamene, ne uzimaju se u obzir pad vrednosti imovine niti materijala za obeštećenje, niti se vrednost ekonomske koristi koja će biti dobijena projektom oduzima od procenjene vrednosti imovine obuhvaćene projektom.

AKCIONI PLAN RASELJAVANJA (APR). Dokument kojim se određuju procedure koje treba ispoštovati i postupci koje treba preduzeti kako bi se ublažili štetni efekti, nadoknadili gubici i obezbedila dobrobit u razvojnom smislu za osobe i zajednice obuhvaćene projektom investicije. APR treba da bude usaglašen sa principima i ciljevima SB OP/PB 4.12 i OPR namenjenim za taj projekat.

NEZNATNI UTICAJI RASELJAVANJA. Uticaji raseljavanja se smatraju "neznatnim" ukoliko ljudi ugroženi projektom nisu fizički izmešteni i ako je izgubljeno manje od 10 procenata njihovih proizvodnih sredstava.

OKVIRNA POLITIKA RASELJAVANJA (OPR). OPR je dokument na projektnom nivou čija je svrha da razjasni principe raseljavanja i otkupa zemljišta, organizacionu šemu i projektne kriterijume koje treba primeniti na pod-projekte koje je potrebno izraditi tokom implementacije projekta. On sadrži jasne definicije uslova pod kojima će raseljavanje (za određeni projekat, sektorski program ili u okviru političkog entiteta, kao što je država ili pokrajina) biti planirano i implementirano. On definiše stavke kao što su polaganje prava, principi kompenzacije, žalbeni procesi i druge zakonske procedure. OPR je neophodna za projekte sa pod-projektima ili sa više komponenti koje ne mogu biti identifikovane pre odobrenja projekta. OPR treba da bude usaglašena sa principima i ciljevima SB OP/PB 4.12.

UČESNICI. Bilo koji ili svi pojedinci, grupe, organizacije i institucije zainteresovane i potencijalno ugrožene projektom ili imaju mogućnost uticaja na projekat.

Kratak pregled

Projekat rehabilitacije puteva i unapređenja bezbednosti saobraćaja (u kasnijem tekstu „RRSP” ili „Projekat”) je projekat podrške međunarodnih finansijskih institucija (Svetske banke (SB), Evropske investicione banke (EIB) i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD)) Vladi republike Srbije u implementaciji Nacionalnog programa rehabilitacije mreže državnih puteva. Institucija zadužena za implementaciju projekta je Javno preduzeće „Putevi Srbije“ (JPPS). Tim za implementaciju projekta (PIT) u okviru JPPS je zadužen za implementaciju svih neophodnih aktivnosti i postupaka za uspešno upravljanje projektom i njegov završetak.

Ovaj Skraćeni Akcioni Plan Raseljavanja (SAPR) je pripremljen za približno 2 km dela pod-deonice u dužini od 23,036 km državnog puta IB kategorije br. 21, deonica Ivanjica – Sjenica koja prolazi kroz naseljeno mesto Sjenica. Ova deonica, predviđena za rehabilitaciju u okviru RRSP, se finansira iz kredita Svetske banke i Evropske investicione banke, i podrazumeva izgradnju trotoara u ulici Jezdimira Lovića, delu državnog puta u Sjenici. Da bi se pomenuta deonica pripremila za rehabilitaciju, neophodno je raščistiti manju površinu zauzetog zemljišta (274,21 m²) u okviru postojećeg putnog pojasa (PP) od ograda podignutih od strane privatnih vlasnika. Predmetne ograde će biti premeštene odmah uz ivicu trotoara. Štaviše, projekat ima malo uticaja na privatno zemljište (ukupno 11 parcela pod uticajem i svega 37,48 m² eksproprijacije) i imovinu, koji će biti ekspropisani kako bi se omogućila izgradnja pomenutih trotoara.

Ovim Skraćenim akcionom planom raseljavanja se opisuje procedura koju treba pratiti i postupci koje treba sprovesti kako bi se na adekvatan način povratio suverenitet na zauzetom zemljištu, steklo novo zemljište i obezbedila kompenzacija za ugrožene ljude dozvoljavanjem i obezbeđivanjem adekvatnog učešća, konsultacija i kompletnog funkcionisanja žalbenog mehanizma. Takođe, planom se predviđaju postupci za izbegavanje i ublažavanje budućih uticaja i obezbeđivanje pravovremene i efikasne kompenzacije za zaostale uticaje, ako ih ima, za one koji imaju prava na nju. Dati ciljevi će važiti bez obzira na opseg i razmere uticaja. Ovaj SAPR sa detaljnim odredbama je sačinjen u skladu sa zakonima i propisima Republike Srbije i Okvirnom politikom raseljavanja (OPR) ¹, pripremljenom za ovaj projekat, koja je u skladu sa politikom i principima odnosno procedurama Svetske banke o prinudnom raseljavanju OP/PB 4.12 (u kasnijem tekstu “SB OP/PB 4.12”).

¹ http://www.putevi-srbije.rs/images/pdf/investicije/rrsp_final_cleared_rpf_clean.pdf

1 Uvod

1.1 Opis projekta

Projekat rehabilitacije puteva i unapređenja bezbednosti saobraćaja predstavlja program podrške međunarodnih finansijskih institucija (Svetske banke, Evropske investicione banke i Evropske banke za obnovu i razvoj) Vladi Republike Srbije u implementaciji Nacionalnog programa rehabilitacije mreže državnih puteva. Ovaj Projekat predstavlja primenu prve faze Vladinog programa za period 2014-2019. godine i obuhvata:

- poboljšanje stanja mreže državnih puteva primenom mera rehabilitacije približno 1.100 km postojećih puteva;
- unapređene uslove bezbednosti na putevima kroz uvođenje mera povećanja bezbednosti na putevima u svim fazama Projekta;
- jačanje kapaciteta i razvoj institucionalne koordinacije na polju bezbednosti puteva i saobraćaja kroz implementaciju određenog broja usluga.

Institucija zadužena za implementaciju projekta je Javno preduzeće „Putevi Srbije“ (JPPS). Tim za implementaciju projekta (PIT) u okviru JPPS je zadužen za implementaciju svih neophodnih aktivnosti i postupaka za uspešno upravljanje Projektom i njegov završetak. Tokom realizacije projekta, Timu za implementaciju pomoć pružaju relevantna odeljenja u okviru preduzeća i saraduje sa drugim institucijama-učesnicama iz Vlade Republike Srbije.

Uz implementaciju radova na pojačanom održavanju puteva, Projekat sadrži aktivnosti, procedure i postupke koji prethode ugovaranje radova. Detaljni (Glavni) projekti za pojačano održavanje, pripremljeni u okviru Projekta treba da, nakon završetka radova, povećaju upotrebnu vrednost i trajnost puta, obezbede povećanje bezbednosti u saobraćaju, uključujući edukaciju/obuku o bezbednosti u saobraćaju za nastavnike i učenike u lokalnim osnovnim školama, ispune zahteve lokalne zajednice (socijalni aspekt) i usklađivanje sa zahtevima zaštite životne sredine u najvećoj mogućoj meri u uslovima prostorne ograničenosti (u kontekstu deonice) i ograničenjima koja su rezultat vrste dozvoljene gradnje i intervencija u saobraćaju (zakonske osnove).

1.2 Pod-projektna oblast kao predmet SAPR-a

Predmet ovog SAPR-a je deo deonice Ivanjica – Sjenica 1 (Sjeničko jezero) u dužini od 61,336 km (prema kategorizaciji državnih puteva iz 2015. godine) koja pripada državnom putu IB kategorije br. 21 (stara oznaka puta R-117) („Službeni glasnik RS“, br. 93/2015), i predstavlja deo putnog pravca koji prolazi kroz zapadni deo Republike Srbije. Deonica pripada Moravičkom i Zlatiborskom okrugu, opštini Ivanjica i opštini Sjenica. Predmetna deonica je deo programa RRSP planiranog za pojačano održavanje tokom treće godine implementacije Projekta.

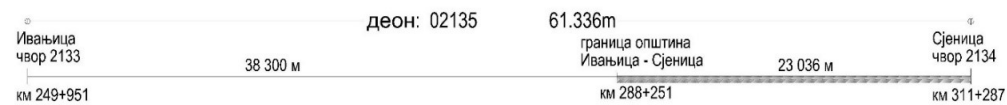
Idejni projekat je izrađen za pod-deonicu u dužini od 23,036 km, predviđenu za rehabilitaciju. Početak ove pod-deonice je definisan na granici između opština Ivanjica i Sjenica (na približnoj stacionaži km 288+251), dok je kraj definisan na čvoru 2134 Sjenica. U sledećoj tabeli je predstavljen izvod iz Referentnog sistema za ovu deonicu.

Tabela 1. Saobraćajne deonice i čvorovi prema referentnom sistemu

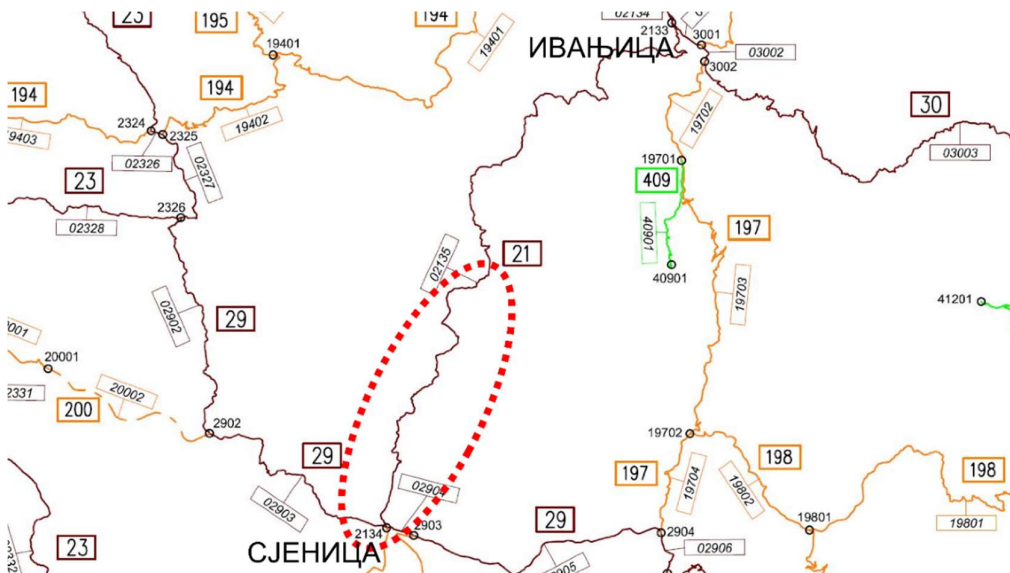
Br.	Stara oznaka deonice*	Oznaka deonice	Oznaka početnog čvora	Oznaka krajnjeg čvora	Naziv početnog čvora	Naziv krajnjeg čvora	Dužina deonice (km)
1	1047	02135	2133	2134	Ivanjica	Sjenica	61,336 (*23,036)
Ukupno:							23,036

* Oznaka deonice u skladu sa starim referentnim sistemom 2008/2009 (JV CPL-Nievelt)

** Dužina pod-deonice predviđena za projektovanje

Slika 1. Nacrt deonice predviđene za rehabilitaciju

Slika 2. Izvod iz referentne mape državnih puteva, decembar 2015.

Preliminarno rešenje, pripremljeno za 23,036 km dugu pod-deonicu na deonici Ivanjica – Sjenica predviđa izgradnju trotoara na delu državnog puta, tačnije, u približno 2 km dugoj ulici Jezdimira Lovića koja prolazi kroz naseljeno mesto Sjenica. Broj stanovnika grada, prema popisu stanovništva iz 2011. godine je 14.060, dok u opštini ima 26.392 stanovnika. Širina putnog pojasa za ovaj deo deonice je generalno dovoljan za izgradnju saobraćajnog profila definisanog Generalnim urbanističkim planom (GUP) za naselje Sjenica. Lokalna vlast u punoj meri podržava izgradnju trotoara i smatraju ih apsolutnim prioritetom za lokalnu zajednicu, pošto predstavljaju važan korak u povećanju bezbednosti učesnika u saobraćaju na ovom delu puta, naročito imajući u vidu dnevna kretanja učenika od mesta stanovanja do škole i nazad. Međutim, da bi ovo rešenje moglo biti primenjeno, neophodno je preuzimanje privatnog zemljišta površine 37,48 m² i imovine bez izmeštanja domaćinstava i poslovnih objekata, uzimajući u obzir ograničenja u pristupu posedu. Dodatno, zbog zauzimanja putnog

pojasa od strane privatnih vlasnika koji su podigli svoje ograde na državnom zemljištu, biće neophodno izmeštanje 46 ograda i raščišćavanje 274,21 m² javnog zemljišta u okviru površine pod uticajem pod-projekta. Takođe, infrastrukturne instalacije, pre svega neadekvatno pozicionirani stubovi za elektro-instalacije, će morati da budu premeštene da bi se omogućila izgradnja trotoara. U ovoj fazi Projekta je još uvek nepoznato da li će se ovi stubovi premestiti na javno ili privatno zemljište. Ako se premeštaju na privatno zemljište, neophodno je tražiti dozvolu korisnika zemljišta da se stubovi stave na njegovo zemljište, a ako se saglasnost ne dobije, taj deo zemljišta će morati da bude eksproprisan ili da se uzme u zakup. Bet obzira na to, principi navedeni u ovom SAPR-u će svakako biti poštovani kada dođe vreme za njihovo izmeštanje.

1.3 Ciljevi i principi SAPR-a

Ovaj Skraćeni akcioni plan raseljavanja (SAPR) i njegove detaljne odredbe su pripremljeni u skladu sa Zakonima i propisima Republike Srbije i Okvirnom Politikom Raseljavanja² (OPR) pripremljenom za ovaj Projekat, a koji su u skladu sa Operativnom politikom/Procedurom Svetske banke 4.12. Ovim SAPR se opisuju procedure koje treba pratiti i postupci koje treba sprovesti kako bi se na adekvatan način povratio suverenitet prava na zauzetom zemljištu i steklo novo zemljište i obezbedila kompenzacija za ugrožene ljude dozvoljavanjem i obezbeđivanjem adekvatnog učešća, konsultacija i kompletnog funkcionisanja žalbenog mehanizma. Takođe, planom se predviđaju postupci za izbegavanje i ublažavanje budućih uticaja i obezbeđivanje pravovremene i efikasne kompenzacije za zaostale uticaje, ako ih ima, za one koji imaju prava na nju. Dati ciljevi će važiti bez obzira na opseg i razmere uticaja.

Okvirna politika raseljavanja (OPR), usvojena za ceo RRSP 2013. godine, je dala prikaz ključnih principa za preuzimanje zemljišta i raseljavanje i ciljeve koje je potrebno pratiti, organizacione šeme i kriterijume za Projekat, primenljive na sve pod-projekte koje je potrebno izraditi tokom implementacije Projekta da bi se obezbedilo adekvatno upravljanje preuzimanjem zemljišta i iskazao suverenitet nad preuzetim zemljištem u skladu sa zahtevima Projekta. OPR i, shodno tome, i ovaj SAPR, je u skladu sa lokalnom pravnom regulativom i SB OP/PB 4.12. U slučaju neslaganja, važiće uslovi koji su više obavezujući.

Ovaj SAPR:

- Opisuje detaljnu proceduru koju treba pratiti po pitanju konsultacija i objavljivanja;
- Obezbeđuje osnovne informacije o broju lica i količini imovine pod uticajem Projekta;
- Opisuje specifične stope kompenzacije, standarde, raspoloživost i polaganje prava;
- Opisuje konsultacije sa licima pod uticajem Projekta oko prihvatljivih alternativa i mera za ublažavanje;
- Opisuje institucionalnu odgovornost za implementaciju i procedure za obeštećenje na osnovu žalbe;
- Obezbeđuje dinamički plan odnosno vremenski raspored i budžet;

² http://www.putevi-srbije.rs/images/pdf/investicije/rrsp_final_cleared_rpf_clean.pdf

- Obezbeđuje šeme za implementaciju i praćenje.

Pripremu ovog dokumenta vodi Svetska banka uz primere dobre prakse i na osnovu rezultata konsultacija sa učesnicima projekta po pitanju njihovih lokalnih potreba.

1.3.1 Opseg SAPR-a

Opseg radnji preduzetih tokom pripreme SAPR-a uključuje:

- Pregled oblasti iz Projekta;
- Snimanje oblasti, zemljišta i imovine na njima koje su pod uticajem Projekta;
- Obilazak oblasti iz projekta u svrhu potvrde lokacije za traženo zemljište, prisustvo javne ili opštinske infrastrukture, broja lica pod uticajem Projekta na terenu;
- Identifikaciju zemljišta, imovine i poseda koji će verovatno biti pod uticajem;
- Inicijalne konsultacije kako bi se procenio stav lokalne zajednice o Projektu i kako bi se konsultovali članovi zajednice u vezi sa najprihvatljivijim kompenzacijama (u naturi ili u gotovom novcu) za imovinu pod uticajem;
- Reviziju Preliminarnog projektnog rešenja (u dogovoru sa Projektantom) kako bi se uključila saznanja sa inicijalnih konsultacija i izbegli uticaji na kritične lokacije;
- Broj lica pod uticajem Projekta, uključujući lica i njihovo zemljište, imovinu i posed;
- Socio-ekonomsko ispitivanje lica pod uticajem Projekta i njihovih domaćinstava;
- Analiza procene zemljišta i imovine i poseda koji će biti eksproprisani;
- Angažovanje lica pod uticajem projekta;
- Analizu relevantnog pravnog okvira;
- Analizu institucionalnog okvira za identifikaciju tela nadležnih za uspostavljanje adekvatnog žalbenog mehanizma;
- Razmotren pregled opcija za projekat.

1.4 Metodologija

Priprema ovog SAPR-a je izvršena kombinacijom analiza u kancelariji i na terenu. Rad u kancelariji obuhvatio je pregled projektne dokumentacije, uključujući mape lokacije iz Projekta, dostavljene od Projektanta sa označenim socijalnim uticajima, izvodima iz katastra i Preliminarnim projektom za ovu pod-deonicu. Ovoj dokumentaciji je dodato i ispitivanje pod-deonice u dužini od 2 km deonice puta Ivanjica – Sjenica, kako bi se utvrdio tačan uticaj predložene izgradnje trotoara u smislu neophodnog zemljišta i ugroženog poseda, i kako bi se napravio inventar lica pod uticajem projekta, zemljišta i imovine.

Obilasci lokacije su se sastojali od sprovođenja Inicijalnih konsultacija i socio-ekonomskog ispitivanja identifikovanih lica pod uticajem Projekta. Prva aktivnost je inicirana u formi konsultacija u ranoj fazi sa potencijalnim LPUP kako bi se izvršila procena stava lokalne zajednice prema Projektu i da bi se konsultovali oko najprihvatljivijih rešenja za kompenzaciju za njihove ugrožene posede. Saznanja sa obilaska na terenu su upotrebljena za revidiranje Preliminarnog rešenja za Projekat kako bi bili izbegnuti uticaji na kritične lokacije, identifikovane tokom Inicijalnih

konsultacija. Drugo ispitivanje je izvršeno kako bi se identifikovao socio-ekonomski status LPUP, kao i popis i merenje njihovog zemljišta. Popis je izvršen na osnovu podataka iz katastra, informacija o očekivanim uticajima koje je dostavio Projektant (unakrsno proverenih u odnosu na zapažanja sa terena) i socijalnih anketa na osnovu individualnih razgovora. Prikupljeni podaci takođe služe kao osnovni uslovi sa kojima se porede standardi života LPUP u toku naknadnog ispitivanja u Završnom izveštaju. Naknadno ispitivanje je neophodno samo za uticaje veće od 10% na privatno zemljište (trenutno ih nema).

1.5 Status procesa eksproprijacije u trenutku izrade SAPR-a

Prema novom Zakonu o putevima ("Službeni glasnik RS", br. 41/2018 i 95/2018), javni interes u svrhu početka pribavljanja zemljišta se automatski utvrđuje za sve projekte koji predviđaju izgradnju, rehabilitaciju i održavanje državnih puteva, time ubrzavajući proces eksproprijacije.

U vreme izrade SAPR-a, projektna dokumentacija je bila još uvek u fazi projektovanja. Zvanični proces eksproprijacije, po zakonima Republike Srbije, je uslovljen odobrenim Glavnim projektom, što je uslov da predstavnici Opštine pozovu pojedinačno LPUP kako bi ih informisali o procesu eksproprijacije, što će biti de fakto Datum preseka za sticanje zemljišta. Glavni projekat služi kao osnova za izradu Zemljišnog plana. Zemljišni plan služi da označi razgraničavanje zemljišta predmeta buduće eksproprijacije od zemlje koja nije neophodna u svrhu izrade Projekta. Po razgraničenju, vlasnici zemljišta se obaveštavaju napismeno o nameri preuzimanja njihovog zemljišta (ili dela njihovog zemljišta), zatim o zakonskim standardima i pravnim lekovima koji su im na raspolaganju. Time se započinje zvanični proces eksproprijacije, što je detaljnije objašnjeno u poglavlju 2.1.2 u daljem tekstu.

2 Zakonski okvir

2.1 Državna zemljišna politika – Zakon o eksproprijaciji

Zakon o eksproprijaciji Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 53/95, dopunjen marta 2001. godine, i "Službeni glasnik RS", br. 20/2009, dopunjen juna 2013. godine i decembra 2016. godine presudama Ustavnog suda) reguliše eksproprijaciju i služi kao opšti okvir za eksproprijaciju u Republici Srbiji. Ovim zakonom se održava princip kompenzacije po tržišnoj vrednosti.

Najvažnije karakteristike Zakona o eksproprijaciji su:

- Namenjen je pojednostavljenju procesa, tako da bude što efikasniji i da što više skрати dužinu sudskog procesa za neophodnu eksproprijaciju. Pod normalnim okolnostima, ceo proces preuzimanja može biti završen u roku od šest meseci;
- Fer vrednost zemljišta ugroženog određenim planom, ili projektom, se određuje od strane Poreske uprave, u ime "Korisnika eksproprijacije". Vrednost se određuje na osnovu trenutne tržišne cene;
- U slučaju privatnog poljoprivrednog zemljišta, ukoliko se u istoj oblasti ili u blizini može utvrditi uporedivo zemljište iste vrste i kvaliteta, ili odgovarajuće vrednosti (Član 15. Zakona o eksproprijaciji), ono se nudi Licu pod uticajem Projekta sa formalnim statusom;
- Uporedivost zemljišta se određuje na osnovu procene raspoloživog javnog zemljišta od strane akreditovanog eksperta, angažovanog od strane ili na predlog Korisnika eksproprijacije;
- U slučaju neslaganja oko uporedivosti ponuđenog zemljišta, angažuje se drugi akreditovani ekspert od strane lokalne samouprave da bi se utvrdila uporedivost ponuđenog zemljišta;
- Dalje neslaganje rezultira obraćanjem Lica ugroženog projektom nadležnom sudu, gde se donosi odluka o uporedivosti zemljišta, ili plaćanju procenjene fer vrednosti u novčanom obliku;
- Ukoliko se Lice pod uticajem Projekta ne odluči za kompenzaciju zemljište-za - zemljište, njemu/njoj se nudi gotovina;
- Tamo gde se ne može utvrditi uporedivo zemljište (ili se lice ne odluči za ovu opciju), Licu pod uticajem Projekta sa zakonskim pravom se nudi procenjena fer vrednost, utvrđena od strane Poreske uprave. Ukoliko Lice ugroženo projektom želi da opovrgne procenu "fer vrednosti", može to učiniti obraćanjem nadležnom sudu;
- Za Lice ugroženo projektom bez zakonskog prava trenutno nema odredbi za plaćanje kompenzacije po Zakonu o eksproprijaciji;
- U slučaju Lica ugroženog projektom, sa ili bez zakonskog prava, koje je izgradilo trajni objekat, bez zakonske građevinske dozvole, može biti isplaćena kompenzacija, ukoliko sud odluči tako, po Zakonu o osnovama svojinsko-pravnih odnosa ("Službeni glasnik SFRJ", br. 6/80 i 36/90, "Službeni glasnik SRJ", br. 29/96 and "Službeni glasnik RS", br. 115/2005) u pogledu izvršenog investiranja. Po ustaljenoj praksi, izvršeno investiranje se utvrđuje od strane akreditovanog eksperta koji procenjuje imovinu, tj. procenjuje vrednost objekata, korišćenih materijala i svega ostalog što je ugroženo projektom i neophodno je proceniti.

- Uslov za početak eksproprijacije je postojanje dokaza da su neophodna sredstva osigurana i dostupna. Takođe, neophodno je da Korisnik eksproprijacije obezbedi bankarsku garanciju sa komercijalnom bankom za procenjenu fer vrednost ili, u slučaju da je lokalna samouprava Korisnik eksproprijacije, da su u okviru budžeta obezbeđena adekvatna izdvajanja.

2.1.1 Javni interes i svrha eksproprijacije

Eksproprijacija može biti izvršena za potrebe Republike Srbije, gradova, opština, javnih preduzeća i javnih institucija, osim ako nije drugačije naglašeno Zakonom.

Nepokretnosti se mogu eksproprijisati samo u javnom interesu utvrđenom na osnovu zakona (Zakon o eksproprijaciji, Čl. 1.). Međutim, u skladu sa novim Zakonom o putevima, javni interes u svrhu započinjanja preuzimanja zemljišta se automatski utvrđuje za sve projekte koji predviđaju izgradnju novih državnih puteva, ili rehabilitaciju i održavanje postojećih državnih puteva.

U svim drugim slučajevima, Zakon o eksproprijaciji zahteva da Korisnik eksproprijacije (KE) opravda potrebu za eksproprijacijom i pokaže da se plan ne može ostvariti bez predložene eksproprijacije. Objava javnog interesa/upotrebe je posebna procedura koja prethodi i omogućava bilo koje preuzimanje nepokretnosti i eksproprijaciju.

2.1.2 Proces eksproprijacije

Uslov za početak eksproprijacije je postojanje dokaza da su obezbeđena neophodna sredstva i da su ona dostupna. Neophodno je da Korisnik eksproprijacije obezbedi bankarsku garanciju u komercijalnoj banci za procenjenu fer vrednost ili, u slučaju da je lokalna samouprava Korisnik eksproprijacije, da postoje adekvatna izdvajanja u budžetu(-ima) (Član 28.).

Procedura za eksproprijaciju počinje predlogom za eksproprijaciju, dostavljenim od strane Korisnika eksproprijacije relevantnoj lokalnoj samoupravi odnosno Opštini ("upravi zaduženoj za eksproprijaciju"). Pojedinačni predlozi za eksproprijaciju se izrađuju za svako Lice pod uticajem projekta, tj. ugroženu parcelu zemljišta, naznačujući površinu zemlje koja je ugrožena, posebno opravdanje za eksproprijaciju, zajedno sa potvrdom da je plan uključen u relevantni regionalni i/ili prostorni plan.

Kada se relevantnoj samoupravi odnosno Opštini dostavi predlog sa pratećom dokumentacijom, šalju se pojedinačni pozivi za postupak saslušanja svakom LPUP. U pozivu se naznačava svrha, vreme i datum predloženog saslušanja i Licu pod uticajem projekta se daje lista dokumenata dostupnih za predstavljanje i diskusiju u dogovoreno vreme.

Tokom sastanka, lokalna samouprava odnosno Opština informiše LPUP o nivou uticaja Projekta na njihovu nepokretnu imovinu, koraci koji će kasnije biti preduzeti, pruža im pravne savete i informiše ih o njihovim pravima, uključujući ulogu nezavisne Žalbene komisije. Na ovom sastanku nema diskusije o fer vrednosti zemljišta. U pitanju je sastanak samo konsultativne prirode, kojim se LPUP informišu o njihovim privilegijama i pravima.

Nakon što su saslušanja sa pojedinačnim LPUP završena, dobijeni komentari od LPUP, i evidentirani u obliku beležaka odnosno zapisnika, lokalna samouprava odnosno Opština i Lica pod uticajem projekta donose odluku o eksproprijaciji, tj. biće doneta odnosno izdata Odluka o eksproprijaciji. U slučaju pozitivne odluke, počinje proces procene.

2.1.3 Procena

U fazi procene, Korisnik eksproprijacije zahteva od Poreske uprave da izvrši procenu tržišne vrednosti zemljišta. U slučaju poljoprivrednog zemljišta (u ovom trenutku to nije slučaj, biće potvrđeno na završetku Glavnog projekta), cilj KE je da pribavi zamensko zemljište podnošenjem zahteva Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPSV) da dostavi informacije o raspoloživom uporedivom poljoprivrednom zemljištu. Relevantna lokalna samouprava odnosno Opština dobija obaveštenja od administrativnih i ostalih tela i organizacija o činjenicama koje mogu biti od značaja za mirno utvrđivanje kompenzacije (Čl. 56 Zakona o eksproprijaciji). Takva procena može biti sprovedena u prisustvu Lica pod uticajem projekta.

U slučaju da se LPUP ne složi sa ponuđenim gotovim novcem ili zamenom, može se obratiti sudu, a Korisnik eksproprijacije može zatražiti od Ministarstva finansija, u izuzetnom slučaju, dozvolu pristupa gradilištu uz asistenciju (Čl. 35. Zakona o eksproprijaciji) pre plaćanja kompenzacije. Takva dozvola se izdaje od slučaja do slučaja, uzimajući u obzir sve relevantne činjenice o pojedinačnim slučajevima. Na osnovu ciljeva Projekta, radovi koje treba izvesti se smatraju urgentnim i pristup gradilištu može biti dozvoljen. Ipak, kompenzacija ostaje obezbeđena u budžetu.

Prema Zakonu o eksproprijaciji, KE nije u obavezi da izradi socio-ekonomsku analizu ili osnovni popis u vezi sa Licima ugroženim projektom.

Kada odluka ne može biti osporena pravnim sredstvima, ona postaje pravno obavezujuća i pregovori o kompenzaciji mogu početi. Dogovor mora da uključi vreme i brzinu isplate kompenzacije u gotovom novcu ili kompenzacije u naturi (Čl. 57.). Ukoliko se ne postigne dogovor o kompenzaciji u roku od 2 meseca od početka važenja Odluke o eksproprijaciji, lokalna samouprava dostavlja važeću odluku zajedno sa drugom relevantnom dokumentacijom nadležnom sudu, na teritoriji na kojoj se nalazi eksproprijsana nepokretnost, u svrhu određivanja kompenzacije (Čl. 61). Nadležni sud odlučuje po službenoj dužnosti u vanparničnom postupku o količini kompenzacije za eksproprijsanu nepokretnost.

2.1.4 Uslovi informisanja i konsultacija

Zakon o eksproprijaciji ne zahteva sam po sebi deljenje informacija o površini koja se razgraničava, ni sistematsko niti stalno angažovanje. Ipak, on zahteva javno objavljivanje odluke o objavi od javnog značaja. Opštinska vlast pojedinačno poziva lica pogođena projektom sa zakonskim pravom da prisustvuju sastanku gde bi izneli činjenice relevantne za eksproprijaciju.

2.1.5 Informacije od javnog značaja

Informacije od javnog značaja su informacije koje su sadržane u dokumentima u posedu bilo kog organa javne vlasti, nastale u njihovom radu ili u vezi sa njihovim radom, a za koje javnost ima opravdan interes da zna. Zakon o informacijama od javnog značaja ("Službeni glasnik RS", br. 120/2004, 54/2007, 104/2009 i 36/2010) podrazumeva da svaki javno objavljeni dokument ima jasan pristup informacijama od javnog značaja.

Na osnovu ovog zakona, pristup informacijama je zagarantovan svim učesnicima, uključujući svako lice ili pravni subjekat na pisani zahtev osim ukoliko nije drugačije regulisano zakonom. Najkasnije 15 dana po prijemu zahteva, organ javne vlasti mora da obavesti podnosioca zahteva o traženoj informaciji i dozvoli njemu/njoj pristup dokumentu koji sadrži tražene informacije ili predmet ili pošalje podnosiocu kopiju dokumenta, u zavisnosti od slučaja.

2.1.6 Ostali primenljivi zakoni i odredbe

Uz već pomenute zakone, sledeća lista sadrži zakonske dokumente, politike i regulatorne akte odnosno propise i okvire koji se bave eksproprijacijom i raseljavanjem i drugim socijalnim uticajima u vezi sa planiranjem i izgradnjom infrastrukturnih objekata, a koji predstavljaju bazu ovog SAPR-a:

1. Zakon o osnovama svojinskopravnih odnosa ("Službeni glasnik SFRJ", br. 6/80 i 36/90, "Službeni glasnik SRJ", br. 29/96 i "Službeni glasnik RS", br. 115/2005)
2. Zakon o putevima ("Službeni glasnik RS", br. 41/2018 i 95/2018)
3. Zakon o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009 i 81/2009, dopunjen 2010., 2011., 2012., 2013., 2014., 2018. i 2019.)
4. Zakon o državnom katastru ("Službeni glasnik RS", br. 72/2009, dopunjen 2010., 2013., 2015., 2017. i 2018.).

2.2 Politika Svetske banke o prinudnom raseljavanju

Svi projekti finansirani od strane SB koji se bave prinudnim raseljavanjem su predmet SB OP/PB 4.12. Ta politika opisuje procedure i instrumente za eliminisanje negativnih ekonomskih, socijalnih i ekoloških problema koji se mogu pojaviti. SB OP/PB 4.12 se primenjuje ne samo u slučajevima fizičkog izmeštanja, već i kada je u pitanju bilo koji gubitak zemljišta čiji je ishod izmeštanje ili gubitak smeštaja, gubitak imovine ili pristupa imovini i gubitak izvora prihoda i sredstava za život.

Opšti ciljevi SB OP/PB 4.12 su sledeći:

- Prinudno raseljavanje treba izbeći tamo gde je to izvodljivo, ili tako da bude minimalizovano, uz istraživanje svih održivih alternativnih projekata.
- Gde nije moguće izbeći raseljavanje, treba osmisliti i izvesti aktivnosti raseljavanja u vidu održivih razvojnih programa koji obezbeđuju dovoljno investicionih resursa da omoguće raseljenim licima da imaju udela u prednostima projekta. Sa raseljenim osobama bi trebalo voditi ozbiljne konsultacije i oni treba da učestvuju u planiranju i implementaciji programa raseljavanja.
- Raseljenim licima treba pomoći da unaprede svoju prethodnu imovinu i standard života ili da ih makar vrate, u realnim okvirima, na nivo pre raseljavanja ili na nivo koji je preovladavao pre početka implementacije projekta, koji god da je viši.

SB OP/PB 4.12 razlikuje sledeće tri kategorije lica koja imaju pravo na kompenzaciju i pomoć:

- Lica sa zakonskim pravom na nepokretnost (uključujući uobičajena i tradicionalna prava priznata zakonima te države).
- Lica koja nemaju zakonska prava na nepokretnost u vreme popisa, ali polažu pravo na tu nepokretnost i imovinu – pod uslovom da se ta prava priznaju od strane državnog zakonodavstva ili se priznaju kroz proces identifikovan u određenim planovima za raseljavanje.
- Lica bez prepoznatljivog zakonskog prava ili polaganja prava na zemljište na kome žive.

2.2.1 Analiza neslaganja između relevantne nacionalne zakonske regulative i OP 4.12 Svetske banke

Ciljevi SB OP/PB 4.12 su jasni u svojoj nameri da se izbegne prinudno raseljavanje uzrokovano merama preuzimanja zemljišta gde god je to moguće, a ako nije, da se primene takvi principi kompenzacije za uticaje da se sva LPUP i njihovi posedi vrate makar na nivo pre projekta. Uopšteno, institucionalni okvir za eksproprijaciju u Srbiji je snažan i u velikoj meri kompatibilan sa SB OP/PB 4.12, ali ima nekih izuzetaka, naročito u vezi sa zahtevima za kompenzaciju po ceni zamene za nepokretnost u odnosu na uslov države o kompenzaciji nepokretnosti po tržišnoj ceni. Takođe, domaći zakoni ne prepoznaju neformalne korisnike, stanare i naselja. Domaća regulativa ne zahteva žalbeni mehanizam posebno za projekat, procenu socijalnog uticaja, plaćanje taksi i naknada u okviru kompenzacionog paketa, podatke razvrstane po polu i pomoć osetljivim osobama. Tabela 2. data ispod, pruža pregled određenih neslaganja između domaćeg zakona o eksproprijaciji i SB OP/PB 4.12 i preporuka za njihovo premošćavanje. Predstavljena su samo neslaganja relevantna za uticaje identifikovane u okviru ovog SAPR-a.

Tabela 2. Posebna neslaganja između državnog zakona o eksproprijaciji i SB OP/BP 4.12

Aktivnost	Zakonski uslovi RS	Zahtevi SB OP/PB 4.12	Neslaganja i mere za prevazilaženje neslaganja u svrhu ispunjavanja standarda SB
Instrumenti za raseljavanje, popis i procena socijalnog uticaja	Nema eksplicitnih uslova u vezi sa socioekonomskim analizama ili razvojem bilo koje vrste instrumenta za raseljavanje, bez obzira na razmere uticaja. Međutim, Zakon zahteva inventar ugroženih lica i imovine bez socio-ekonomske osnove i indikatora.	Popis i socio-ekonomska analiza koje treba pripremiti za SAPR. Analiza treba da sadrži informacije o (i) licima koja trenutno naseljavaju pogođenu oblast, (ii) karakteristike raseljenih domaćinstava i njihov životni standard i način života, (iii) razmere očekivanih gubitaka i raseljavanja i (iv) informacije o osetljivim grupama ili licima.	Popis i socio-ekonomska analiza su izvršeni u periodu od 06.05.2019. godine do 10.05.2019. godine u skladu sa zahtevima SB kao dodatak zahtevima domaćeg zakonodavstva.
Javne konsultacije	Javnost je obaveštena o projektu kroz postupak odobravanja generalnog prostornog ili posebnog detaljnog urbanističkog plana i/ili procene uticaja na životnu sredinu. Međutim, nema zahteva da se konsultuju potencijalna LPUP direktno pre početka eksproprijacije. Nema odredbi vezanih za javne diskusije, popis, procenu socio-ekonomske osnove ili bilo kog učešća pojedinaca i zajednica potencijalno ugroženih Projektom.	Trebalo da budu održane ozbiljne i smislene konsultacije sa ugroženim licima i zajednicama, lokalnim vlastima, i, ako je potrebno, nevladinim organizacijama. Sve aktivnosti vezane za raseljavanje se primenjuju uz odgovarajuće objavljivanje informacija, konsultacije i informisano učešće ugroženih učesnika. Od najranijih faza i kroz sve aktivnosti raseljavanja, klijent uključuje ugrožene građane (muškarce i žene), uključujući zajednice domaćine. To olakšava njihovo rano i informisano učešće u procesima odlučivanja u vezi sa raseljavanjem.	Inicijalne konsultacije su održane od 08.01.2019. godine do 11.01.2019. godine. Tim za implementaciju projekta objavljuje i javno se konsultuje u vezi sa nacrtom SAPR-a i svakim drugim pojedinačnim instrumentom za raseljavanje. LPUP i učesnici će biti informisani i konsultovani tokom faze planiranja i tokom svih faza implementacije Projekta kako bi se prevazišla neslaganja, osiguravajući pritom potpuno ispunjenje zahteva SB OP/PB 4.12.
Datum preseka za kvalifikaciju i popis	Zakon predviđa da je datum preseka za kvalifikaciju datum podnošenja predloga za eksproprijaciju od strane Korisnika eksproprijacije relevantnoj lokalnoj samoupravi.	Datum preseka je obično datum početka popisa. Datum preseka takođe može biti dan kada je razgraničena površina predviđena Projektom, pre popisa, pod uslovom da je došlo do	Datum preseka će biti datum kada predstavnici Opštine pozovu pojedinačna LPUP na konsultacije i informišu ih o eksproprijaciji u okviru redovnog zakonskog procesa. LPUP

Aktivnost	Zakonski uslovi RS	Zahtevi SB OP/PB 4.12	Neslaganja i mere za prevazilaženje neslaganja u svrhu ispunjavanja standarda SB
		<p>efikasnog deljenja informacija u javnosti o razgraničenju površine, i sistematskog i kontinualnog širenja po razgraničenju kako bi se sprečio dalji priliv stanovništva. Lica koja zauzmu površinu nakon datuma preseka nemaju prava na kompenzaciju ili bilo koji drugi oblik pomoći pri raseljavanju.</p>	<p>će biti eksplicitno informisana o ovom datumu preseka i njegovim implikacijama na ovaj individualni sastanak i tokom konsultacija o nacrtu SAPR-a. Uz to, datum preseka će biti jasno objavljen na oglasnoj tabli u prostorijama lokalne samouprave.</p>
<p>Kompenzacija u zamenskoj vrednosti</p>	<p>Procena pomoćnih objekata predstavlja zamensku vrednost s obzirom na troškove amortizacije zbog pada vrednosti.</p>	<p>Kada su u pitanju objekti, "zamenska vrednost" se definiše na sledeći način: za kuće i druge objekte, u pitanju je tržišna vrednost materijala za izgradnju zamenskog objekta površine i kvaliteta slične ili veće od one kod pogođenog objekta, ili za popravku delimično oštećenog objekta + troškovi transporta materijala za gradnju + troškovi radne snage i naknada za izvođače.</p>	<p>Prilikom utvrđivanja zamenske vrednosti ugrožene imovine, biće razmatrani tržišna vrednost + takse i naknade. U slučaju procene vrednosti pogođenih objekata, troškovi amortizacije neće biti uzeti u obzir, i procena troškova će biti izvršena na osnovu toga kolika je cena izgradnje novog objekta istih kvaliteta. Procena će takođe podrazumevati i vrednost vremena uloženog u izgradnju i potrebnih taksu, ako ih ima.</p>
<p>Žalbeni mehanizam (služi za uticaje koji su nastali iskazivanjem suvereniteta i bilo koje druge problematike koja se može</p>	<p>Pored zvanično priznatih institucija i pravnih lekova za žalbe, nije potrebna nijedna druga procedura za rešavanje žalbi.</p>	<p>Odgovarajuće, pristupačne i dostupne procedure za rešavanje sporova, nastalih kao rezultat raseljavanja, od strane trećeg lica, moraju biti uspostavljene; takav žalbeni mehanizam bi trebalo da razmotri dostupnost pravne zaštite i</p>	<p>Korisnik eksproprijacije, zajedno sa Opštinom Sjenica, će uspostaviti (pre početka eksproprijacije) nezavisnu komisiju za žalbe koja će se sastojati od: predstavnika JPPS, predstavnika Opštine (koji nije direktno povezan sa procesom eksproprijacije) i</p>

Aktivnost	Zakonski uslovi RS	Zahtevi SB OP/PB 4.12	Neslaganja i mere za prevazilaženje neslaganja u svrhu ispunjavanja standarda SB
javiti tokom izgradnje)		tradicionalnih mehanizama rešavanja sporova.	predstavnik lica ugroženih projektom koga oni delegiraju.
Praćenje	Ne zahtevaju se posebne procedure za praćenje	Zajmoprimac je odgovoran za adekvatno praćenje i evaluaciju aktivnosti datih u instrumentima raseljavanja.	JPPS će biti odgovoran za praćenje zahteva datih u OPR i ovom SAPR-u. JPPS će takođe angažovati eksternog nezavisnog konsultanta za nadzor, čiji zadatak će biti da nadgleda Izvođača u izvršavanju njegovih obaveza i implementaciji SAPR-a.

3 Minimalizacija uticaja

Da bi se minimalizovali uticaji Projekta, sprovedena su Inicijalne konsultacije od 08.01.2019. godine do 11.01.2019. godine od strane nezavisnog Konsultanta, angažovanog od strane PIT-a, koje su bile usmerene na LPUP koja su bila identifikovana za potencijalni uticaj izgradnje predviđenih trotoara u ulici Jezdimira Lovića na deonici puta Ivanjica-Sjenica. Ispitivanje je izvršeno na osnovu Preliminarnog rešenja projekta.

Svrha Inicijalnih konsultacija je bila da:

- Upozna potencijalna LPUP sa Projektom;
- Prikupi informacije iz prve ruke od strane predstavnika Opštine Sjenica i LPUP koju opciju za kompenzaciju za premeštanje ograda biraju;
- Stekne uvid u situaciju na terenu i kroz konsultacije sa građanima identifikuje lokaciju/parcele gde bi izgradnja trotoara imala neželjene efekte na vlasnike.

Nakon što su prikupljeni ključni podaci sa Inicijalnih konsultacija, projektant je dobio nalog da napravi izmene Preliminarnog rešenja u projektu tako da utvrđene kritične lokacije mogu biti izbegnute. Projektant je uspeo da izbegne sve lokacije na kojima bi, prema Inicijalnim konsultacijama, uticaj Projekta imao negativne efekte ili gde su vlasnici izrazili neslaganje u vezi sa premeštanjem njihovih ograda zbog izgradnje trotoara.

4 Pogođena lica i uticaji Projekta

4.1 Pregled socijalnih uticaja

Za razvoj ovog Projekta su identifikovani sledeći uticaji:

- Ukupno je identifikovano 78 pogođenih vlasnika;
- Trajno preuzimanje privatnog zemljišta kroz eksproprijaciju od strane 10 privatnih vlasnika u ukupnoj površini od 37,48 m²;
- Premeštanje ograda i raščišćavanje javnog zemljišta površine 274,21 m² iskazivanjem suvereniteta na putnom pojasu sa prvenstvom prolaza;
- Administrativni prenos javnog zemljišta površine 0,93 m² i premeštanje ograde u ukupnoj površini od 0,21 m²;
- Tokom ispitivanja, utvrđene su različite vrste ograde (46 ograda ukupno), korišćenja parcele, 36 stabala drveća (30 borova, 1 breza, 2 žive ograde i 3 vrbe), 2 pošljunčana pristupna puta, 1 izdignuti betonski plato (10,17 m²) i 3 betonska ulaza u oblasti uticaja za ukupno sve 53 zemljišne parcele.

Takođe, tokom radova na izgradnji, Izvođač će možda morati da privremeno zauzme privatno zemljište. Svi privremeni ugovori o zakupu zemljišta će biti potpisani pre dovođenja mehanizacije, privremenog zauzeća itd.

Svo zemljište pogođeno ovim Projektom je po vrsti građevinski tip zemljišta.

Ukupan broj zemljišnih parcela je 53 sa ukupnom površinom od 115.626,00 m², ukupna površina neophodna za eksproprijaciju je 37,48 m², a za raščišćavanje javnog zemljišta površine 274,21 m².

Tabela 3. Pregled zemljišnih parcela po tipu vlasništva i površini

	Broj vlasnika/suvlasnika	Br. parcela	Površina (m ²)	Izmeštanje ograda sa eksproprijacijom		Parcele pod oba uticaja ³	
				Da	Ne	Da	Ne
Privatne	77	52+1/2	311,48	8+1/2	2	6+1/2	45+1/2
Javne	1	1/2*	1,14	1/2*	0	1/2*	1/2*
Ukupno	78	53	312,62	11		53	

*50% jedne parcele je javno zemljište

Tabela 4. Podaci o LPUP pogođenim eksproprijacijom i raščišćavanjem javnog zemljišta

LPP	Eksproprijacija	Raščišćavanje javnog zemljišta
Ukupan broj privatnih vlasnika	10	73
Ukupan broj zemljišnih parcela	11	49
Ukupna površina sa uticajem Projekta [m²]	37,48	274,21

³ Parcele pod oba uticaja – eksproprijacija privatnog zemljišta i izmeštanje ograde podignutih na državnom zemljištu

Prosečna površina uzeta od jednog vlasnika [m ²]	3,75	3,76
(min-max)% zemljišta eksproprisanog od ukupnog zemljišta istog vlasnika	0,07-5,10	N/A

Tabela 5. Pregled Lica pod uticajem projekta razvrstanih po polu

Vlasništvo	Broj privatnih vlasnika (uključujući i suvlasnike)	Procenat (%)
Žene	21	27,3
Muškarci	56	72,7
Ukupno	77	100,0

4.2 Popis/Inventar

Popis/Inventar svih LPUP i imovine tokom socio-ekonomskog ispitivanja je izvršen od 06.05.2019. godine do 10.05.2019. godine kako bi se prikupili i analizirali podaci i informacije neophodni za identifikaciju svih kategorija uticaja, Lica pod uticajem projekta (LPUP), direktno pogođenih preuzimanjem zemljišta (vlasnici pogođenih zemljišnih parcela) i gubitkom imovine.

Popis sadrži podatke o sledećem:

- (i) Lokaciji i katastarskoj opštini,
- (ii) Broju parcele,
- (iii) Vrsti uticaja,
- (iv) Ime LPUP (vlasnik u katastru (kako je registrovan) trenutni vlasnik, naslednik ili korisnik),
- (v) Ukupna površina zemljišta u vlasništvu domaćinstva vlasnika (m²),
- (vi) Ukupna površina zemljišta koje će biti ugroženo (m²),
- (vii) Vrsta imovine na ugroženom zemljištu,
- (viii) Druge informacije od značaja za pojedinačne slučajeve.

Detaljni eksel dokument sa informacijama o popisu neće biti javno objavljen zbog privatnosti podataka i informacija i prati ovaj dokument u vidu posebnog dokumenta koji će se čuvati kao evidencija u bazi podataka JPPS. Sažeta verzija baze podataka o popisu je data u Dodatku A5 – Sažetak baze podataka o popisu.

4.3 Socio-ekonomsko ispitivanje

Socio-ekonomsko ispitivanje je sprovedeno od strane nezavisnog Konsultanta uz podršku Opštine Sjenica i Javnog preduzeća za uređivanje gradjevinskog zemljišta Sjenica, od 06.05.2019. godine do 10.05.2019. godine.

Terenski obilazak je sproveden u vidu aktivnosti "od vrata do vrata", omogućavajući sačinjavanje kompletnog inventara lica i imovine, kao i početnih uslova do najrazumnije očekivane mere. Cilj je bio prikupljanje mišljenja LPUP o samom Projektu i dobijanje posebnih podataka o trenutnom životnom standardu i uslovima LPUP. Ispitivanje je poslužilo kao dodatni način da LPUP dobiju relevantne informacije o Projektu.

Niz podataka prikupljenih tokom socio-ekonomskog ispitivanja pruža osnovu za detaljne socio-ekonomske podatke, demografsku sliku domaćinstava, izvora prihoda za život i druge važne podatke za Populaciju ugroženu projektom. Obrazac upitnika korišćenog u ispitivanju je dat u Dodatku A1 – Obrazac za socio-ekonomsko ispitivanje.

Slika 3. Konsultant intervjuiše LPUP tokom socio-ekonomskog ispitivanja

4.3.1 Socio-ekonomska osnova za LPUP

Osnovni demografski podaci (godine starosti, pol, broj članova u porodici) i socijalne i ekonomske informacije (zdravlje, zanimanje, izvori prihoda, osetljivost) su prikupljeni od lica direktno ugroženih eksproprijacijom i raščišćavanjem javnog zemljišta. Ove informacije pružaju telima nadležnim za implementaciju opšti uvid u zajednice koje su ugrožene Projektom.

Socio-ekonomsko ispitivanje je prikupilo detaljne informacije u domaćinstvu i na individualnom nivou po pitanju trenutnog standarda života, prihoda i sredstava za život. Ciljevi socio-ekonomskog ispitivanja su bili da se identifikuju bilo kakvi potencijalno negativni efekti na LPUP i potencijalno osetljive ljude i domaćinstva putem procesa pribavljanja zemljišta.

Ovo su glavne teme pokrivene ispitivanjem koje služe kao reference za buduća praćenja i evaluaciju implementacije SAPR-a:

- Demografski podaci
- Sastav domaćinstava
- Ekonomske aktivnosti i sredstva za život
- Poljoprivredne aktivnosti, prihod od poljoprivredne proizvodnje i poljoprivrednih mašina i alata
- Prihodi domaćinstva
- Osetljivost.

4.3.2 Vlasnici

Od ukupno 78 LPUP, obavljen je razgovor sa 24 vlasnika tokom ispitivanja, što predstavlja 30,8 % svih LPUP. Ostatak vlasnika ili žive u inostranstvu (većina), nisu bili dostupni tokom posete, ili su odbili razgovor.

Većina vlasnika ima puno zakonsko pravo na sopstvene parcele (7 vlasnika - 70%) a ostatak čeka prenos vlasništva. Ukoliko se ne završi ranije, prenos vlasništva će biti razrešen u okviru procesa eksproprijacije.

Slika 4. Vrsta vlasništva

4.3.3 Demografske karakteristike domaćinstava

Svi ispitanici su prijavili kao mesto prebivališta Sjenicu.

Po pitanju polne strukture ukupnog broja pogođenih vlasnika, žene predstavljaju 27,3% (21/77) a muškarci 72,7% (56/77). Muškarci su bili dominantni sagovornici sa 66,7% (16/24), dok su žene učestvovala sa 33,3% (8/24).

Tabela 6. Pregled pogođenih vlasnika po polnoj strukturi

Procenat	Svi vlasnici ⁴	Intervjuisana LPP
Žene [%]	27,3	33,3
Muškarci [%]	72,7	66,7

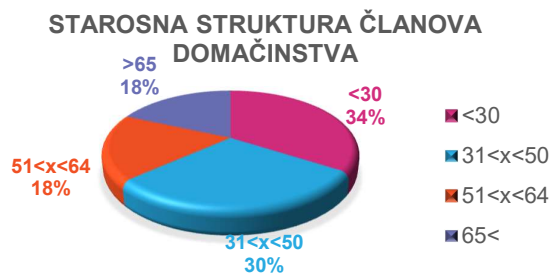
Većina intervjuisanih se identifikuje kao Bošnjaci sa 75% (18/24), dok su manjina Srbi sa 25% (6/24).

Slika 5. Etnička pripadnost

Kada su u pitanju članovi domaćinstava koji su učestvovali u ispitivanju, procenat mlađih od 30 godina je visok, tj. 34,1%, 29,5% pripada grupi između 31 i 50 godina, 18,3% su u grupi između 51 i 65 godina i isti broj ljudi je stariji od 65 godina.

⁴ Ima 77 privatnih vlasnika i 1 javni

Slika 6. Starosna struktura članova domaćinstava

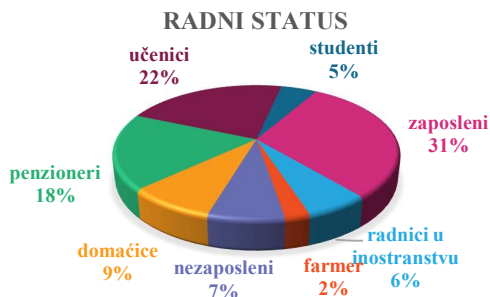
Vrste odnosa sagovornika sa vlasnicima: vlasnik – 54,2%; supruga – 16,6%; sin – 8,6%; unuk, kćerka, snaja, otac vlasnika i tašta/svekrva svako po 4,2%.

Slika 7. Odnos sagovornika sa vlasnicima

4.3.4 Radni status

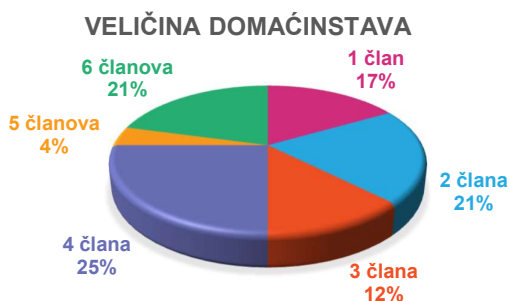
Ispitani sagovornici su potvrdili da je većina lica zaposleno, tj. 30,5%, učenici 22%, zatim penzioneri 18,3%, domaćice 8,5%, nezaposleni 7,3%, radnici u inostranstvu 6,1%, studenti 4,9% i zemljoradnici 2,4%.

Slika 8. Radni status

4.3.5 Veličina domaćinstava

Prosečna veličina domaćinstva je 3,4 člana. Ukupan broj članova intervjuisanih domaćinstava je 82.

Slika 9. Veličina domaćinstava

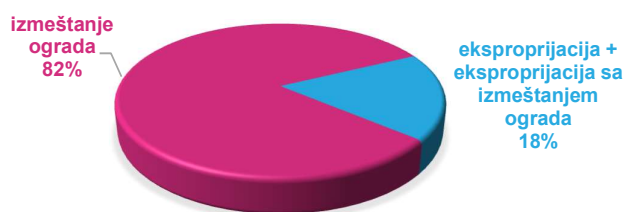
4.3.6 Uticaj na privatni posed

Kao što je opisano dole, tokom ispitivanja su utvrđene različite vrste uticaja na privatni posed.

Uticaj na zemljište

Kako bi zemljište bilo osigurano za izgradnju trotoara, dve vrste uticaja su primećene: izmeštanje ograda zbog vraćanja suvereniteta nad javnim zemljištem i eksproprijacija privatnog zemljišta.

VRSTA UTICAJA (EKSPROPRIJACIJA I VRAĆANJE SUVERENITETA NAD JAVNIM ZEMLJIŠTEM)

Slika 10. Vrsta uticaja

Inventar imovine na koju Projekat ima uticaj

Tokom ispitivanja, identifikovane su različite vrste ograde (46 ograda ukupno), korišćenja parcele, 36 stabala drveća (30 borova, 1 breza, 2 žive ograde i 3 vrbe), 2 pošljunčana pristupna puta, 1 izdignuti betonski plato (10,17 m²) i 3 betonska ulaza u oblasti uticaja za ukupno sve 53 zemljišne parcele.

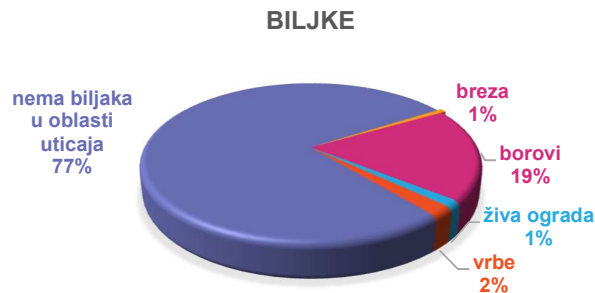
Slika 11. Vrste ograde

Po pitanju upotrebe parcela, većina, tj. 89% se koriste kao dvorišta (47/53), 9% se koriste kao pašnjaci (5/53) a 1 parcela je betonski plato ispred prodavnice, podignutu visini jednog stepenika. Ukupan broj parcela koje se smatraju dvorištima takođe obuhvata 2 parcele sa pošljunčanim pristupnim putem, 3 parcele sa betonskim ulazom i 2 parcele koje se koriste za poljoprivrednu aktivnost, ali ne i deo zemljišta koji je potreban za izgradnju trotoara (delovi zemljišta neophodni za izgradnju trotoara se koriste kao dvorišta). U trenutku ispitivanja, nije bilo biljnih kultura na pašnjacima i poljoprivrednom zemljištu.

Slika 12. Vrsta svrhe parcela⁵

Tokom ispitivanja, 36 stabala drveća (30 borova, 1 breza, 2 žive ograde i 3 vrbe) je identifikovano u oblasti uticaja za sve 53 pogođene parcele ukupno. Nijedno od ovih stabala nije stablo voćke.

Slika 13. Biljke

⁵ Ukupan broj parcela koje se smatraju dvorištima takođe obuhvata 2 parcele sa pošljunčanim pristupnim putem, 3 parcele sa betonskim ulazom i 2 parcele koje se koriste za poljoprivrednu aktivnost, ali ne i deo zemljišta koji je potreban za izgradnju trotoara.

Slika 14. Teškoća pristupa

4.3.7 Socio-ekonomska procena pogođenih domaćinstava

Po pitanju mesečnih prihoda⁶ domaćinstva, samo jedan ispitanik (4,2%) iz 24 domaćinstva je rekao da je njegov ukupan mesečni prihod manji od 10.000 RSD (85 EUR⁷), više od jedne trećine ispitanika (37,5%) je reklo da je njihov ukupan mesečni prihod između 10.000 i 40.000 RSD (85 – 340 EUR), a manje od jedne četvrtine sagovornika (20,8%) imaju između 40.000 i 70.000 RSD (340 – 595 EUR), dok je 25% reklo da je njihov mesečni prihod po domaćinstvu preko 70.000 RSD (595 EUR) a 12,5% sagovornika se nije izjasnilo.

Na pitanja o ekonomskom aspektu domaćinstava, samo je dvoje sagovornika (8,3%) odgovorilo da je ekonomska situacija u njihovom domaćinstvu iznad proseka, dok je 29,2% izjavilo da je prosečna, a 45,8% je vide kao skromnu, 12,5% kao lošu, dok 4,2% nije želelo da se izjasni.

Slika 15. Ekonomski aspekt domaćinstva

⁶ Linija apsolutnog siromaštva za 2018. godinu je 12.286 RSD mesečno po potrošaču u Republici Srbiji prema statistici Republičkog zavoda za statistiku, Vlade Republike Srbije, Tima za socijalnu inkluziju i smanjenje siromaštva.

⁷ 1 EUR=117.9097 RSD (srednji kurs Narodne banke Srbije na dan 04.06.2019. godine)

5 Strategije za kompenzaciju raseljavanja

5.1 Osnovni principi

U Okvirnoj politici raseljavanja (OPR) postavljeni su osnovni principi koji su uključeni u ovaj SAPR. Principi vezani za identifikovane uticaje mogu biti ukratko rezimirani na sledeći način:

- Raseljavanje i kompenzacija za lica pod uticajem projektnih aktivnosti će biti izvršeni u skladu sa zakonodavstvom Republike Srbije i politikama i procedurom Svetske Banke o prinudnom raseljavanju OP 4.12, pri čemu će se prednost dati dokumentu koji propisuje strožije kriterijume,
- Lica pod uticajem će primiti kompenzaciju za gubitke po zamenskoj ceni, što će im omogućiti da dostignu nivo pre raseljavanja,
- Implementaciju SAPR-a i ishode će pratiti JPPS.

5.2 Datum preseka

Datum kada predstavnici Opštine pozivaju LPUP pojedinačno na konsultacije i obaveštavaju ih o eksproprijaciji kao delu redovnog zakonskog postupka. LPUP će biti precizno obaveštena o Datumu preseka i njegovim implikacijama i tokom konsultacija o Nacrtu SAPR-a. Osobe koje uđu na posed nakon Datuma preseka nemaju prava na kompenzaciju ili bilo koji drugi oblik pomoći pri raseljavanju. Takođe, za nepokretnosti (kao što su izgrađeni objekti, zasadi, stabla voćaka i šume) stečene nakon Datuma preseka, kompenzacija neće biti izvršena.

Datum preseka će biti jasno objavljen na oglasnoj tabli u prostorijama Opštine Sjenica i biće objavljen u lokalnim novinama u svrhu informisanja svih vlasnika i korisnika o početku procesa eksproprijacije, datumu preseka i sa kontakt podacima lica za kontaktiranje u svhu dobijanja više informacija.

5.3 Podobnost

Jedinica za ostvarivanje prava predstavlja bilo koje lice koje je podobno za dobijanje benefita kompenzacije ili rehabilitacije. Utvrđivanje jedinice za ostvarivanje prava u skladu je sa razvojem i identifikacijom popisa i inventarne liste celokupne utvrđene imovine pod uticajem Projekta, u cilju omogućavanja potpune kompenzacije u skladu sa Matricom za ostvarivanje prava. Sva lica pod uticajem projekta (LPUP) identifikovana pre datuma preseka, imaće pravo na kompenzaciju u skladu sa principima kompenzacije koje propisuju Zakon o eksproprijaciji, Zakon o osnovama imovinsko-pravnih odnosa, Okvirna politika raseljavanja (OPR) i Operativna politika Svetske Banke OP/PB 4.12, pri čemu će strožiji zahtevi preovladati.

Ovaj odeljak se odnosi na sledeće kategorije LPUP:

- Lica pod uticajem projekta sa zakonskim pravom vlasništva, koja su izgubila deo zemljišta ili bilo koju imovinu povezanu sa tim zemljištem;
- Lica pod uticajem projekta bez zakonskog prava vlasništva, ali sa pravom vlasništva koje relevantni nacionalni zakon prepoznaje;

- Lica pod uticajem projekta koja nemaju zakonsko pravo vlasništva ili korišćenja, ali koja su uspostavila korisničko pravo nad javnim zemljištem ulaganjem u nepokretnu imovinu kao što su objekti, usevi, stabla voća koja daju plodove i vinogradi;

Prava za svaku relevantnu kategoriju će biti definisana u skladu sa Matricom za ostvarivanje prava⁸ koja je usvojena u okviru OPR za Projekat rehabilitacije puteva i unapređenja bezbednosti saobraćaja. Matrica ispod prikazuje izvode za kategorije uticaja relevantne samo za identifikovane uticaje. Takođe, u ovu Matricu su dodate određene kategorije uticaja prethodno nedefinisane u OPR, a relevantne su za ovu pod-deonicu.

Tabela 7. Matrica za ostvarivanje prava relevantna za ovaj SAPR

Kategorije uticaja	Lica koja imaju prava	Princip kompenzacije
Delimični gubitak zemljišta (samo građevinsko zemljište u ovom slučaju)	Vlasnik sa zakonskim pravom (uključujući one koji polažu pravo na zemljište, prepoznato ili prepoznatljivo po nacionalnom zakonu)	Novčana kompenzacija na osnovu procenjene tržišne vrednosti zemljišta jednake veličine i upotrebe, uključujući takse i naknade za kompenzaciju
		Kompenzacija u zamenskoj vrednosti investicija za unapređenje zemljišta (tržišna cena + radna snaga, troškovi transporta i tržišna cena za vreme potrebno za unapređenje)
Objekti i instalacije na privatnom zemljištu (ograde, betonski ulazi itd.) sa ili bez dozvola za gradnju	Vlasnici objekata (nije važno da li je u pitanju vlasnik zemljišta, zakupac, ili nezvanični vlasnik/korisnik zemljišta ukoliko je izgradio objekte i instalacije, ali je važno da li su objekti izgrađeni na	(i) Ponuda Izvođaču da izmesti postojeće ograde odmah do ivice trotoara ili izgradi nove ograde istog ili boljeg kvaliteta od sadašnjih na račun Izvođača; (ii) Ponuda zamenske vrednosti
Objekti i instalacije na javnom zemljištu (ograde, betonski ulazi itd.)		

⁸ Predstavljen je samo deo Matrice za ostvarivanje prava relevantan za posebne uticaje utvrđene za ovu pod-deonicu. Za pristup celokupnoj Matrici u okviru OPR videti http://www.putevi-srbije.rs/images/pdf/investicije/rrsp_final_cleared_rpf_clean.pdf

	sopstvenom ili javnom zemljištu	objekta (gde amortizacija neće biti uzeta u obzir), procenjene za izgradnju objekata sličnog kvaliteta i vrednost utrošenog vremena i radne snage uložene u izgradnju i potrebnih taksu, ako ih ima (npr. u slučaju da neka od ograda podignutih na privatnom zemljištu ima građevinsku dozvolu).
Gubitak višegodišnjih biljaka i drveća (dekorativnih biljaka i drveća koja ne daju plodove)	Vlasnici biljaka (nije važno da li je u pitanju vlasnik zemljišta, zakupac, ili nezvanični vlasnik/korisnik zemljišta ukoliko je podneo trošak zasađivanja ili stekao pravo vlasništva na neki drugi prepoznatljivi način)	Kompenzacija u gotovom novcu u zamenskoj vrednosti: tržišna vrednost semena na osnovu tipa, vrste i proizvodne vrednosti + neto gubitak za vreme neophodno za odgajanje takvih biljaka prema tržišnoj vrednosti godišnje proizvodnje + troškovi ulaganja (radna snaga, priprema zemljišta itd.) za zasad nove biljke.
Uticaji uzrokovani privremenim zauzećem zemljišta i bilo kakva šteta na imovini	Vlasnici zemljišta	Svi privremeni ugovori o zakupu zemljišta moraju biti potpisani pre dovođenja i postavljanja mehanizacije, privremenog preuzimanja itd. Tržišna cena zakupa za period trajanja zakupa. Zemljište mora biti vraćeno u prvobitno stanje. Poboljšani kvalitet zemljišta kao posledica radova na

		humuziranju treba da ostane, osim ako ne postoji drugačiji dogovor sa LPUP. + Zamenska vrednost u skladu sa ovom matricom za pogođene biljke, voćnjake, uzgajališta itd. + Kompenzacija za bilo koju štetu na posedu.
--	--	---

Vlasnicima će biti data prilika da budu prisutni tokom evaluacije i usko saraduju kako bi se našla najpovoljnija mera za ublažavanje ili kompenzaciju.

5.4 Postupci procene

Procena sve pokretne i nepokretne imovine, kao što su pomoćni objekti, usevi, drveće itd. će biti izvršena od strane akreditovanih eksperata. Eksperti će dostaviti svoje nalaze i procene i Korisniku eksproprijacije i LPUP koji zatim imaju prava na prigovor na taj nalaz ili zahtevaju ispravke grešaka ili zahtevaju dopune, šta god da je potrebno, u roku od 15 dana po prijemu. Ako je potrebno, eksperti će ponovo posetiti lokaciju kako bi se proverile tvrdnje. Obavezno je obavestiti Korisnika eksproprijacije i LPUP o tačnom datumu, vremenu i lokaciji procene, ali samo prisustvo je njihovo diskreciono pravo, tj. nisu u obavezi da prisustvuju ali su oni skoro uvek prisutni iz razloga transparentnosti. Kada se postigne saglasnost, nalaz eksperta služi kao osnova za sporazume za kompenzaciju i izmeštanje između KE i vlasnika procenjene imovine.

6 Žalbeni mehanizam

Kao što je predviđeno OPR, Korisnik eksproprijacije je formirao nezavisnu Žalbenu komisiju (ŽK) za ovu pod-deonicu, zajedno sa Opštinom Sjenica u vreme završetka SAPR-a, odnosno 22.07.2020. godine. Cilj nezavisne Žalbene komisije je rešavanje bilo koje pritužbe/žalbe u vezi sa eksproprijacijom ili raseljavanjem sprovedenim na ovoj pod-deonici kao i svakog drugog pitanja u vezi sa tim. Opseg odgovornosti ŽK uključuje sve, od posredovanja u rešavanju sporova oko procenjene vrednosti za nepokretnu imovinu ili zemljište, izostanak kompenzacije i pomoći, podobnost za korist definisanu ovim SAPR-om i OPR do obaveze da prihvata žalbe ljudi koji veruju da su ozbiljno ugroženi čak i ako se ne uklapaju u date kriterijume, i druga pitanja u vezi sa tim. Drugim rečima, ljudi će moći da se obrate ŽK kad god smatraju da su im prava ugrožena kao posledica aktivnosti Projekta: u slučaju da veruju da su im dnevne aktivnosti poremećene građevinskim radovima, ili naneta šteta, ili smatraju da je im na neki drugi način načinjena šteta, ili su zabrinuti za zdravlje i bezbednost ili imaju pritužbe po pitanju preuzimanja zemljišta.

U sastavu komisije su: predstavnici JPPS (jedan predstavnik iz Pravnog odeljenja i jedan predstavnik Tima za implementaciju projekta odgovoran za socijalne uticaje Projekta), jedan predstavnik Opštine Sjenica koji nije direktno povezan sa eksproprijacijom i procesima kompenzacije, i jedan predstavnik Lica pod uticajem projekta.

Informacije o ŽK će biti javno objavljene na oglasnoj tabli Opštine i razdeljene javnosti putem brošura (koje priprema JPPS) dostupnih na šalterima Opštine. Brošure će takođe biti razdeljene tokom iznošenja predloga za eksproprijaciju i konsultacija sa svakim pojedinačnim LPUP. Brošure će sadržati informacije o ulozi Žalbene komisije, procedurama za podnošenje žalbe i detalje za kontakt (nacrt brošure videti u Prilogu A4 – Nacrt brošure za žalbeni mehanizam).

6.1 Procedura za žalbe

Procedura za žalbe će biti organizovana tako da bude lako dostupna, efikasna, razumljiva i besplatna. Nekoliko različitih linija komunikacije će uvek biti dostupno za žalbe. Žalbe se mogu podneti usmeno (ispod je dat kontakt), telefonom ili u pismenom obliku, popunjavanjem obrasca za žalbe i slanjem poštom, e-mejlom, faksom ili lično na date adrese. Za lakši pristup, obrazac za žalbe će biti dostupan na šalterima Opštine i moći će da se preuzme na zvaničnim sajtovima Opštine Sjenica i JPPS. Primerak ovog obrasca je dat u Dodatku A3 ovog SAPR-a – Obrazac za žalbe.

Kontaktne informacije za žalbe:

Javno preduzeće „Putevi Srbije“
Sektor za pravne, kadrovske i opšte poslove
Bulevar kralja Aleksandra 282, 11000 Beograd
Tel: +381-(0)-11-3040-628
Fax: +381-(0)-11-3040-628
Sektor za investicije

Vlajkovićeve 19a, 11000 Beograd

Tel: +381-(0)-11-3398-430

Fax: +381-(0)-11-3398-443

E-mail: rrspsjenica@gmail.com

Nakon prijema, sve žalbe će biti zavedene u registar žalbi pod brojem i potvrdom o prijemu u roku od 3 dana. Podnosioci žalbi će imati opciju da to učine anonimno. Žalbe će biti sistematski prikupljane kako bi se omogućilo razvrstavanje po tipu žalbe i polu osobe koja podnosi žalbu. Svaka žalba će biti zavedena tako da sadrži datum kada je podnosilac dobio potvrdu o prijemu, opis žalbe, preduzete radnje i datum rešenja i zatvaranja žalbe ili davanja povratnog mišljenja podnosiocu žalbe.

Odgovor na svaku žalbu će biti dat u roku od dve nedelje nakon potvrde o prijemu žalbe. U slučaju nejasnih žalbi, ŽK će se potruditi da pomogne podnosiocu žalbe da je preformuliše tako da bude razumljivija i da se može obraditi. Rešenje o žalbi treba da sadrži evaluaciju problema, jasnu odluku o efikasnom rešenju, fer kompenzaciji u slučajevima gde ublažavajuće mere ne mogu da poprave načinjenu štetu i preporuke kako u budućnosti izbeći uzrok sličnih žalbi. Rešenje će biti u pisanom obliku i dostavljeno osobi koja je podnela žalbu, kao i bilo kom licu ili entitetu na koje se preporuke i mere odnose ili je obavezno po zakonu. Lice koje je podnelo žalbu može izraziti svoje (ne)zadovoljstvo ishodom procesa rešavanja žalbe.

Ukoliko se na neku žalbu ne može odgovoriti ili nije potrebno preduzimati korake, podnosiocu žalbe će biti dato detaljno objašnjenje/opravljanje zašto nije dat odgovor na žalbu. Odgovor će takođe sadržati objašnjenje kako lice/organizacija koja je podnela žalbu može da nastavi sa žalbenim postupkom u slučaju nezadovoljavajućeg ishoda.

Kao što je definisano u OPR, ŽK ima mogućnost da angažuje, na račun Korisnika eksproprijacije, akreditovanog eksperta da razmotri i da procenu za kompenzaciju ponuđenu za zemljište ili procenjenu fer vrednost za nepokretnu imovinu. Ukoliko Žalbena komisija utvrdi da ponuđeno poljoprivredno zemljište nema uporedivu vrednost, mogu zatražiti od Korisnika eksproprijacije da plati procenjenu fer vrednost, utvrđenu od strane Poreske uprave ili svedoka eksperta. Ako je Lice pod uticajem projekta i posle posredovanja nezadovoljno ponudom, on/ona mogu zatražiti pravni lek u skladu sa trenutnim Zakonom o eksproprijaciji.

7 Konsultacije i angažovanje učesnika

Javno preduzeće „Putevi Srbije“, zajedno sa predstavnicima odeljenja pri Opštini zaduženog za proces eksproprijacije, su odgovorni za prenos relevantnih informacija vezanih za Projekat, u skladu sa OPR i ovim SAPR-om, Licima pod uticajem projekta i ugroženim zajednicama. JPPS takođe usko saraduje sa predstavnicima Opštine Sjenica i daje smernice za ispunjavanje zahteva navedenih u usvojenim instrumentima za raseljavanje kada je to neophodno.

Do sada su obavljene konsultacije sa različitim učesnicima u više navrata tokom izrade Preliminarnog projektnog rešenja za pod-deonicu koja je predmet ovog SAPR-a:

1. Konsultacije između predstavnika Investitora, Projektanta, lokalnog JKP za upravljanje građevinskim zemljištem i predstavnika Opštine, održane u opštini Sjenica 29.09.2018. godine. Projektant i Investitor su predstavili predloženo projektno rešenje za projekat (operativne planove odnosno crteže i tabele) sa predviđenim trotoarima u ulici Jezdimira Lovića. Tada je predsednik Opštine izrazio stav Opštine da je izgradnja trotoara apsolutni prioritet za lokalnu zajednicu i da predstavlja važan korak ka povećanju bezbednosti učesnika u saobraćaju. Ovo je uzeto u obzir tokom daljeg razvoja projektna dokumentacije.
2. Nezavisni konsultant je bio u poseti gradu Sjenici od 08.01.2019. godine do 11.01.2019. godine da bi sproveo Inicijalne konsultacije sa potencijalnim Licima pod uticajem projekta (LPUP). Svrha Inicijalnih konsultacija je bila da se potencijalna Lica pod uticajem projekta (LPUP) upoznaju sa Projektom i obave konsultacije sa predstavnicima Opštine i LPUP koja opcija potencijalne kompenzacije za eksproprijaciju i izmeštanje ograda bi bila najprihvatljivija.
3. 08.05.2019. godine Projektant je održao javnu prezentaciju Preliminarnog projektnog rešenja svim zainteresovanim stranama u prostorijama Opštine Sjenica. Poziv za javnu prezentaciju je objavljen na oglasnim tablama i ulaznim vratima Opštine. Na prezentaciji je Projektant predstavio dva različita projektna rešenja, sa i bez predviđenih trotoara u ulici Jezdimira Lovića. Predsednik Opštine je izrazio mišljenje da rešenje bez trotoara nije opcija i da ga ne bi trebalo razmatrati. U toku iste nedelje, od 06.05.2019. godine do 10.05.2019. godine, nezavisni konsultant je obavio socio-ekonomsko ispitivanje identifikovanih LPUP. U oba slučaja su pogođena lica bila informisana o potencijalnim socijalnim uticajima Projekta i predviđenim ublažavajućim merama.

LPUP će takođe biti upoznata sa dostupnim žalbenim mehanizmom i objavom javno dostupne projektna dokumentacije kroz:

- Direktan poziv poslat LPUP na njihovu kućnu adresu da bi učestvovali u javnim konsultacijama u vezi sa SAPR-om,
- Brošure koje će pripremiti PIT o opsegu Projekta i kontaktnim detaljima za više informacija, distribuisane od strane Izvođača,
- Objavu u lokalnim medijima,
- Zvanični veb-sajt Opštine Sjenica: www.sjenica.com, i

- Oglasne table Opštine Sjenica i pripremljene brošure o žalbenom mehanizmu.

Uz prethodno pomenute aktivnosti učesnika u projektu, neposredno pre početka građevinskih radova, svi učesnici će biti obavješteni o opsegu Projekta i kontaktima za više informacija kroz posebne brošure. PIT će osmisliti brošure, a Izvođač će biti u obavezi da ih dostavi u poštanske sandučiće ljudi koji žive u ulici Jezdimira Lovića pre početka radova. Inženjer za nadzor će biti u obavezi da osigura dostavu ovih brošura LPUP.

7.1 Uslovi za objavu i konsultacije tokom pripreme Nacrta i konačnog SAPR-a

Nacrt SAPR-a na srpskom i engleskom jeziku će biti objavljeni na vebstranama JPPS i Opštine Sjenica. Takođe, javni poziv za konsultacije biće objavljen i prikazan na oglasnim tablama Opštine i biće poslani pojedinačni pozivi LPUP na njihovu kućnu adresu kako bi učestvovali u javnim konsultacijama u vezi sa SAPR-om. Javni poziv je prikazan u Dodatku A2 – Nacrt poziva na javne konsultacije o nacrtu SAPR-a. Poziv će sadržati informacije na koji način će biti održane javne konsultacije i gde se i na koji način može dobiti pristup punoj verziji nacrta SAPR-a.

Tokom 14 dana namenjenih uvidu u SAPR, svi učesnici će moći da postave pitanja i daju komentare ili u pisanom obliku (e-mail ili pismo) ili telefonom tokom javnih konsultacija. Tokom konsultacija, PIT će informisati LPUP o relevantnim aspektima Projekta i socijalnim uticajima predviđenim tokom implementacije, planiranim ublažavajućim merama, pravima LPUP na osnovu SAPR-a, proceduri za kompenzaciju i dati detaljan opis žalbenog mehanizma. S obzirom da će se, usled pandemije Covid-19 virusa, konsultacije održati daljinskim putem odnosno putem e-mail-a, telefona, regularne pošte i sl, LPUP će takođe biti omogućeno da kontaktiraju JPPS i putem Facebook, Zoom, Viber i Skype aplikacija.

Nakon konsultacija, nacrt SAPR-a će biti ažuriran kako bi bilo odgovoreno na komentare i postavljena pitanja. Kada bude odobren od strane SB i JPPS-a (zamenika generalnog direktora i direktora Sektora za pravne, kadrovske i opšte poslove), konačna verzija SAPR-a će biti objavljena na srpskom i engleskom jeziku na vebstranama JPPS-a i Opštine Sjenica, i biće dostupna u štampanom obliku u prostorijama Opštine Sjenica u ul. Zmaja od Bosne 1 i prostorijama JPPS u ul. Vlajkovićevoj 19a, 11000 Beograd.

8 Institucionalna organizacija i Tim za implementaciju

8.1 Odgovornost za implementaciju

U saradnji sa Opštinom Sjenica, implementacija Skraćenog akcionog plana raseljavanja će biti odgovornost Javnog preduzeća „Putevi Srbije“ (JPPS), tj. pravnih eksperata iz Sektora za pravne, kadrovske i opšte poslove i Tima za implementaciju projekta (PIT) čiji su članovi iz Sektora za investicije.

Tabela ispod pruža pregled odgovornosti i organizacije neophodne za implementaciju zahteva ovog SAPR-a.

Tabela 8. Uloge i odgovornosti za implementaciju zahteva SAPR-a

Zadatak	Odgovorno telo
Objavljivanje informacija i dokumenata svim LPUP i zajednicama i organizacija javnih konsultacija	JPPS, Opština Sjenica
Evidencija konsultantskih aktivnosti	JPPS
Direktna komunikacija sa, i ako je potrebno, posetama vlasnicima i stanarima	JPPS, Opština Sjenica
Procena vrednosti zemljišta koje treba biti pribavljeno	Administracija Poreske uprave i akreditovani sudski veštaci
Eksproprijacija zemljišta	JPPS, Opština Sjenica
Plaćanje kompenzacije	JPPS
Praćenje i izveštavanje u vezi sa pribavljanjem zemljišta	JPPS, Opština Sjenica
Praćenje i izveštavanje u vezi sa privremenim zauzimanjem zemljišta izvedenim tokom izgradnje	Izvođač, Nadzor, Žalbena komisija, JPPS
Žalbeni mehanizam	Žalbena komisija, JPPS
Završni izveštaj	Eksterni konsultant, JPPS
Realizacija	JPPS, Opština Sjenica

8.2 Institucionalni kapaciteti

Javno preduzeće „Putevi Srbije“ (JPPS) je odgovorno za implementaciju Projekta u ime Republike Srbije koja je Zajmoprimac po Ugovoru o kreditu, potpisanom sa Međunarodnim Finansijskim Institucijama. JPPS je odgovorno za implementaciju Politike Svetske banke o prinudnom raseljavanju (OP/PB 4.12) tokom faze pre izgradnje kao i tokom faze izgradnje.

Sva pitanja eksproprijacije će biti u nadležnosti Pravnog odeljenja JPPS koje poseduje potrebne kapacitete za implementaciju eksproprijacije u praksi, dok će osoba specijalista za socijalna pitanja iz PIT-a biti odgovorna za koordinaciju realizacije svih aktivnosti u vezi sa pitanjima socijalne zaštite.

8.3 Plan realizacije

Predviđeno je da se plan realizacije sprovodi paralelno sa izradom tehničke dokumentacije i dozvolama, dozvoljavajući blagovremeni pristup i posed gradilišta neophodne za građevinske aktivnosti. Završene aktivnosti su obeležene žutom, a buduće plavom bojom.

Tabela 9. Predviđeni plan realizacije

Zadatak	Odgovornost	2019 Q2	2020 Q3	2020 Q4	2021 Q1	2021 Q2	2021 Q3	2021 Q4	2022 Q1	2022 Q2	2023 Q3
Inicijalne konsultacije, popis i socio-ekonomsko ispitivanje	PIT, Eksterni konsultant										
Formiranje Žalbene komisije	JPPS, Opština Sjenica										
Objavljivanje nacrtu SAPR-a	PIT, Opština Sjenica										
Javne konsultacije o nacrtu SAPR-a	PIT, Opština Sjenica										
Objavljivanje konačnog SAPR-a	PIT, Opština Sjenica										
Završetak Glavnog projekta	Projektant-konsultant										
Izrada Projekta parcelacije	Projektant-konsultant										
Procena vrednosti zemljišta koje treba pribaviti	Administracija Poreske uprave i akreditovani sudski veštaci										
Eksproprijacija zemljišta	JPPS, Opština Sjenica										
Plaćanje kompenzacije	JPPS										
Prvi SAPR izveštaj o napretku	JPPS, Eksterni konsultant										
Konačni izveštaj	JPPS, Eksterni konsultant										

Legenda:

Završene aktivnosti	
Buduće aktivnosti	

9 Praćenje, evaluacija i izveštavanje

Kao što je napomenuto u OPR, JPPS, kao Korisnik eksproprijacije (KE) će pratiti realizaciju procesa raseljavanja, i kroz internu, zvaničnu institucionalnu organizaciju, kao i od strane nezavisnog, eksternog konsultanta koji će je pratiti, a koji će biti imenovan od strane tela za realizaciju.

JPPS će sprovoditi interno periodično praćenje kako bi se osigurala efikasnost procesa eksproprijacije, efikasnost žalbenog mehanizma, prepoznali potencijalni problemi i utvrdile mere za ublažavanje tih problema i procenio nivo zadovoljstva LPUP.

Proces će biti praćen uz pomoć dole datih indikatora koje treba prikupiti tokom procesa praćenja:

- Ukupni troškovi u vezi sa procesom eksproprijacije i kompenzacijom;
- Broj javnih diskusija i konsultacija zakazanih i održanih sa licima pod uticajem;
- Broj LPUP i domaćinstava ugroženih projektom razvrstan po vrsti uticaja;
- Broj LPUP i površina zemljišta ugroženog iskazivanjem suvereniteta nad javnim zemljištem;
- Površina ekspropriisanog zemljišta;
- Broj ograda, betonskih ulaza, biljaka i druge ugrožene imovine;
- Broj i procenat pojedinačnih potpisanih sporazuma o kompenzaciji;
- Broj izvršenih kompenzacija;
- Broj i vrsta žalbe, uključujući zakonske postupke koji proističu iz eksproprijacije (broj podnetih žalbi i rešenja, vreme potrebno za donošenje odluke, procenat ljudi zadovoljnih ishodom);
- Broj zaključenih ugovora o privremenom zakupu zemljišta.

JPPS će periodično izrađivati izveštaje o praćenju i slati ažurirane podatke Zajmodavcima.

9.1 Praćenje privremenog pristupa zemljištu zbog građevinskih radova

Tokom radova na izgradnji, Izvođač će možda morati da privremeno zauzme privatno zemljište. Konsultant za nadzor, angažovan da nadgleda građevinske radove, će biti u obavezi da prati i blagovremeno izveštava ukoliko se pojavi potreba za privremenim zauzećem zemljišta. Izvođač će biti u obavezi da se obrati PIT-u posredstvom Konsultanta za nadzor koji će ih obavestiti da je neophodno privremeno zauzeće zemljišta i predstaviće kompromisni sporazum sa LPUP koje je pod takvim uticajem. Kompromisni sporazum će biti razmotren od strane predstavnika PIT-a da bi se osigurala usaglašenost odredbi ugovora sa principima ovog SAPR-a. PIT će uključiti takve odredbe u tendersku dokumentaciju koja će zatim biti uneta u Ugovor za izvođenje radova kojim se postavlja osnova za obavezno pridržavanje odredbi ovog SAPR-a u granicama mogućnosti. Takve uredbe su takođe uključene u Ugovor o konsultantskom nadzoru. PIT će čuvati bazu podataka o potpisanim ugovorima u formi eksel tabela i periodično će slati ažurirane podatke Zajmodavcima.

9.2 Završni izveštaj

Pored redovnog praćenja i izveštavanja o realizaciji raščišćavanja zemljišta i procesa pribavljanja koje obavlja Korisnik eksproprijacije, biće imenovan i eksterni Konsultant za praćenje koji će imati obavezu da redovno prati proces.

Na osnovu rezultata praćenja, JPPS će, uz pomoć eksternog konsultanta pripremiti završni izveštaj u roku od dva meseca od završetka pribavljanja zemljišta kako bi se rezimirala implementacija. Taj izveštaj bi trebalo da potvrdi izvršenje svih fizičkih aktivnosti predviđenih ovim SAPR-om i svih usluga. Takođe, izveštaj bi trebalo da da procenu da li su propisane mere za ublažavanje dale željeni efekat. Socio-ekonomska pozicija ugroženog stanovništva bi trebalo biti procenjena u odnosu na osnovne uslove stanovništva pre eksproprijacije i izmeštanja ograda, kako je utvrđeno popisom i socio-ekonomskim ispitivanjem, da bi se napravila procena njihove socio-ekonomske pozicije nakon Projekta i na taj način osiguralo da Projekat nije imao negativne posledice na njihov opšti socio-ekonomski status.

10 Troškovi i budžet

U skladu sa nacionalnim zakonom, troškove pribavljanja zemljišta snosi Korisnik eksproprijacije, u ovom slučaju Javno preduzeće „Putevi Srbije”.

Sredstva neophodna za pribavljanje zemljišta su obračunata na osnovu informisane pretpostavke o vrednosti zemljišta u ovoj oblasti, uključujući sve administrativne troškove (vrednost zemljišta može biti korigovana od strane ovlašćenog tela – Poreske uprave). Pošto se očekuje eksproprijacija svega 37,48 m² zemljišta, indikativna suma iznosi 400 eura (uključujući 10% nepredviđenih troškova). Sav gubitak imovine će takođe biti nadoknađen u zamenskoj vrednosti.

Procenjeni troškovi za sve vrste uticaja, uključujući ukupni budžet, su dati u tabeli ispod. Procena je izvršena na osnovu *Cenovnika radova na izgradnji i modernizaciji puteva*⁹ (objavljenog u julu 2019. godine) JPPS-a i na osnovu istraživanja sa interneta. Trebalo bi naglasiti da su u pitanju samo procene i da će tačan i validan budžet biti ustanovljen na osnovu procene akreditovanih eksperata.

Tabela 10 Tabela procenjenih troškova za sve vrste uticaja

Vrsta uticaja	Ukupni troškovi
Zemljište (ukupno 37,48 m ² ukupno)	365 EUR
Ograde ⁹ (ukupno 46 ograda)	52,500 EUR*
Biljke ⁹ (ukupno 36 biljaka)	250 EUR
Pošljunčani pristupni putevi ⁹ (ukupno 2 pristupna puta)	550 EUR
Betonski ulazi ⁹ (ukupno 3 ulaza)	460 EUR
Betonski plato ispred prodavnice ⁹ (ukupno 1 plato)	200 EUR

Ukupni budžet	59,760 EUR**
----------------------	---------------------

*Cena ograda je procena koju Izvođačev Predmer i predračun treba potvrditi.

**Ukupni budžet sadrži 10% nepredviđenih troškova. Nepredviđeni troškovi mogu biti upotrebljeni za plaćanje taksi i naknada za kupovinu zamenskog zemljišta u skladu sa zahtevima SB OP/PB 4.12.

Sredstva neophodna za iskazivanje suvereniteta nad javnim zemljištem i izmeštanje ograda će biti obezbeđena kroz Predmer i predračun uključen u ugovor sa Izvođačem, pošto će on biti odgovoran za izmeštanje/ponovnu izgradnju ugroženih ograda.

⁹ https://www.putevi-srbije.rs/images/pdf/strategija/cenovnik_modernizacija_puteva.pdf

Prilozi

A1 Upitnik za Socio-ekonomsko istraživanje

Социо-економско истраживање за потребе израде САПР-а Тротоари у улици Јездимира Ловића, општина Сјеница

Датум истраживања и локација (општина/место): _____

Катастарске парцеле под утицајем: _____

1. Генералне информације о испитанику:

1.1 Име и презиме испитаника: _____

1.2 Контакт детаљи испитаника (стално место боравка, адреса и број телефона):

1.3 Етничка припадност: _____

1.4 Власништво над парцелом под утицајем? Да Не

1.4.1 Врста власништва: потпуно признато власништво, легализација у току (навести фазу у којој је процес легализације), званични (формални) закуп јавног или приватног земљишта, неформални закуп, сувласништво (навести имена сувласника)

1.5 Ако нисте власник, молим Вас наведите повезаност са власником (родбинска веза, закуподавац и слично), име власника и његове контакт детаље:

2. Генералне информације о имовини под утицајем Пројекта:

2.1 Катастарске парцеле под утицајем

Број кат. парцеле	Површина под утицајем (м ² и % од парцеле)	Тренутна употреба	Помоћни објекти / Померање ограде	Засади / Воћњак / Украсне биљке	Врста утицаја
		Њива Пашњак Двориште Ван употребе			Експропријација Померање ограде Рушење објекта
		Њива Пашњак Двориште Ван употребе			Експропријација Померање ограде Рушење објекта
		Њива			Експропријација

		Пашњак Двориште Ван употребе			Померање ограде Рушење објекта
--	--	---------------------------------------	--	--	-----------------------------------

2.2 Да ли тренутно имате проблема са приступом домаћинству са државног пута?

3. Пољопривредна активност:

3.1 Да ли се бавите пољопривредом: Да Не

3.2 Уколико да, да ли парцелу под утицајем Пројекта користите за пољопривреду и за коју врсту активности? Колики је принос на месечном нивоу?

3.3 Молимо Вас да наведете укупну површину пољопривредног земљишта коју Ваше домаћинство поседује, и отприлике, колику површину обрађујете?

3.4 Да ли се бавите пољопривредом само да бисте задовољили потребе домаћинства или успевате нешто и да зарадите? Која је Ваша месечна зарада од пољопривреде?

4. Генералне информације о члановима домаћинства које је под утицајем Пројекта:

Име и презиме	Веза са главом домаћинства / власником имовине	Број година	Пол	Звање	Образовање

5. Социо-економске карактеристике домаћинства под утицајем Пројекта:

5.1 Процена социјалне угрожености

Специфични проблеми	Број чланова домаћинства	Примање социјалне помоћи (уколико да, навести тип)
Ментални или физички хендикеп		
Хронична болест која захтева редован медицински надзор		
Старе особе (преко 65 год.) које живе саме у домаћинству		
Незапослени или без редовних примања		
Чланови етничке мањине (на пример Роми)		
Други проблеми (објасните)		

5.2 Укупна примања у домаћинству

Укупни месечни приходи домаћинства (укључујући све изворе прихода - плате, пензије, пољопривреду, приватни бизнис, формално и неформално запошљавање, приход од најма, дечији додатак, социјална помоћ, помоћ од родбине итд.)			
Мање од 10.000 РСД		Од 40.000 до 70.000 РСД	
Од 10.000 до 40.000 РСД		Више од 70.000 РСД	

5.3 Како процењујете социјално и економско стање Вашег домаћинства?

НАТПРОСЕЧНО

ПРОСЕЧНО

СКРОМНО

СИРОМАШНО

6. Да ли имате нешто да додате?

Хвала на сарадњи!

A2 Nacrt poziva na Javne konsultacije o Nacrtu SAPR-a

poziva sve zainteresovane građane na

JAVNE KONSULTACIJE O

SKRAĆENOM AKCIONOM PLANU RASELJAVANJA (SAPR)

za deo pod-deonice državnog puta IB kategorije br. 21 Ivanjica-Sjenica

(TROTOARI U ULICI JEZDIMIRA LOVIĆA U OPŠTINI SJENICI)

u okviru Projekta rehabilitacije puteva i unapređenja bezbednosti saobraćaja

koje će biti održane u periodu od 17.11.2020. godine do 30.11.2020. godine

Dokument koji je predmet ovih konsultacija je dostupan u štampanom obliku na sledećim adresama:

- u prostorijama Javnog preduzeća „Putevi Srbije”, Sektor za investicije, ul. Vlajkovićeva 19a, 11000 Beograd, na šestom spratu, kancelarija broj 5, radnim danima od 11:00 do 13:00 časova;
- u prostorijama Opštine Sjenica, ul. Zmaja od Bosne 1, 36310 Sjenica, Odeljenje za urbanizam, imovinsko-pravne poslove i zaštitu životne sredine, kancelarija broj 25, radnim danima od 10:00 do 14:00 časova.

Dokument koji je predmet ovih konsultacija je takođe dostupan i u elektronskoj formi na:

- vebsajtu Opštine Sjenica: www.sjenica.com
- vebsajtu Javnog preduzeća „Putevi Srbije”: www.putevi-srbije.rs

Sva pitanja i nedoumice po pitanju ovog dokumenta ili njegovog pribavljanja se mogu dostaviti u pisanom obliku na adresu datu ispod, kao i pozivom na date brojeve telefona ili slanjem mejla. Dodatno, svim zainteresovanim građanima biće omogućeno da postavе pitanja i putem Facebook-a odnosno na zvaničnoj Facebook stranici Javnog preduzeća “Putevi Srbije”, a takođe i putem Viber, Skype ili Zoom aplikacija, ukoliko to žele.

Ukoliko su vam potrebne dodatne informacije, molimo da nas kontaktirate:

Javno preduzeće „Putevi Srbije”
Sektor za investicije
Ul. Vlajkovićeva 19a
11000 Beograd, Srbija
Tel: +381-(0)-11-3398-430
Mob: +381-(0)-66-866-5236
E-mail: ana.bursac@putevi-srbije.rs ili
rrspjsjenica@gmail.com

A3 **Obrazac za žalbe**

Puno ime i prezime	Ime _____ Prezime _____
Napomena: možete ostati anonimni ako želite ili zahtevate da se Vaš identitet ne otkriva trećim osobama bez Vaše saglasnosti	☐ Želeo/-la bih da anonimno podnesem žalbu ☐ Zahtevam da moj identitet ne bude otkriven bez moje saglasnosti
Kontaktne informacije Molimo označite kako želite da budete kontaktirani (poštom, telefonom, elektronskom poštom)	☐ Poštom: Molimo napišite adresu za slanje: _____ ☐ Telefonom: _____ ☐ Elektronskom poštom: _____
Jezik komunikacije	☐ srpski ☐ drugi (molimo naznačite) _____
Opis incidenta ili štete odnosno žalbe	Šta se dogodilo? Gde se dogodilo? Kome se dogodilo? Kakva je posledica problema?
Datum incidenta/štete	
Učestalost	☐ Incident/šteta koji/-a se dogodio/-la jednom (datum _____) ☐ Koji/-a se dogodio/-la više puta (koliko puta? _____) ☐ Koji traje (problem se sada dešava)
Šta biste želeli da se dogodi kako bi problem bio rešen?	
Datum: _____ Potpis: _____	

A4 Brošura o žalbenom mehanizmu

Da li mislite da imate razlog da podnesete žalbu?

Eksproprijacija zemljišta i izgradnja trotoara u ulici Jezdimira Lovića će se odvijati 2022. i 2023. godine. Da bi se efikasno rešili problemi koji se mogu pojaviti tokom procesa eksproprijacije i izmeštanja ograda, formirana je Žalbena komisija. Ova brošura je osmišljena da predstavi osnovni mehanizam i ulogu Žalbene komisije (ŽK).

Šta je Žalbena komisija?

Kako kontaktirati Žalbenu komisiju?

Šta može biti osnova za žalbu?

Šta se dešava kada podnesete žalbu?

Javno preduzeće „Putevi Srbije“
Sektor za pravne, kadrovske i opšte poslove
Bulevar kralja Aleksandra 282, 11000 Beograd
Tel: +381-(0)-11-3040-628
Fax: +381-(0)-11-3040-628
Sektor za investicije
ul. Vajkovičeva 19a, 11000 Beograd
Tel: +381-(0)-11-3398-430
Fax: +381-(0)-11-3398-443
rrspsjenica@gmail.com

Javno preduzeće „Putevi Srbije“

Kratak vodič o tome kako Žalbena komisija služi Vašim interesima

<p>Šta je Komisija za žalbe? Glavni cilj ŽK je da pomogne Licima pod uticajem Projekta u efikasnom i efektivnom rešavanju žalbi u vezi sa aktivnostima Projekta. Takođe, ona služi kao posrednik u sporovima koji mogu nastati kao rezultat aktivnosti Izvođača i drugih učesnika u implementaciji Projekta sa ciljem minimalizovanja trajnih posledica i izbegavanja, kad god je to moguće, iniciranja dugačkih i skupih sudskih procesa.</p> <p>Da li je Žalbena komisija nezavisna? Da. ŽK je nezavisno telo koje se sastoji od 4 člana koji odlučuju direktno ili indirektno o žalbama Lica pod uticajem Projekta, uključujući uticaje preuzimanja zemljišta i ometanja tokom radova na izgradnji. Komisija igra važnu ulogu posrednika u sporovima između lokalnih zajednica i pojedinaca i Izvođača.</p> <p>Ko su članovi? ŽK ima 4 člana: 2 predstavnika Javnog preduzeća „Putevi Srbije“ (1 pravni ekspert i 1 specijalista za socijalnu zaštitu), 1 predstavnik Opštine Sjenica i 1 predstavnik Lica pod uticajem Projekta.</p>	<p>Kako kontaktirati Žalbenu Komisiju?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podnesite žalbu lično u Opštini Sjenica ul. Zmaja od Bosne 1, 36310 Sjenica (obrazac za žalbe će biti dostupan na šalterima Opštine) • Podnesite žalbu elektronskom poštom: rrspsjenica@gmail.com • Pošaljite na sledeće adrese: Bulevar kralja Aleksandra 282, 11000 Beograd ili ul. Vlajkovićeve 19a, 11000 Beograd <p>ili pozovite: +381113040628 +381113398430</p> <p>Kada se mogu obratiti Žalbenoj komisiji? Možete se obratiti ŽK u bilo kom trenutku dok traju eksproprijacija i radovi na izgradnji.</p> <p>Šta može biti osnova za Vašu žalbu? Možete se obratiti ŽK kad god verujete da su Vaša prava ugrožena kao posledica Projektnih aktivnosti: u slučaju da verujete da su Vaše dnevne aktivnosti poremećene radovima na izgradnji, ili je došlo do oštećivanja, ili verujete da Vam je naneta šteta na bilo koji drugi način, ili ste zabrinuti za svoje zdravlje i bezbednost ili imate pritužbe po pitanju preuzimanja zemljišta.</p>	<p>Šta se dešava kada podnesete žalbu? ŽK će potvrditi prijem Vaše žalbe u roku od 3 dana. U roku od 14 dana od prijema žalbe, biće doneta odluka o rešenju Vaše žalbe. Ukoliko rešenje zahteva pojašnjenje Vaših tvrdnji, komisija će Vas kontaktirati u cilju pojašnjenja i pomoći Vam u podnošenju žalbe u jasnijem obliku, ako je potrebno. ŽK će raditi nepristrasno, u skladu sa zakonima Republike Srbije i principima Okvirne politike raseljavanja i Skraćenog akcionog plana raseljavanja.</p> <p>Adrese za kontakt:</p> <p>Javno preduzeće „Putevi Srbije“</p> <p>Sektor za pravne, kadrovske i opšte poslove Bulevar kralja Aleksandra 282, 11000 Beograd Tel: +381-(0)-11-3040-628 Fax: +381-(0)-11-3040-628</p> <p>Sektor za investicije ul. Vlajkovićeve 19a, 11000 Beograd Tel: +381-(0)-11-3398-430 Fax: +381-(0)-11-3398-443</p> <p>E-mail: rrspsjenica@gmail.com</p> <p>Opština Sjenica: ul. Zmaja od Bosne 1, 36310 Sjenica Tel: +381-(0)-20-741-071 Fax: +381-(0)-20-741-288 E-mail: opstina@sjenica.rs</p>
---	---	---

A5 Sažetak baze podataka popisa

Lokacija	Katastarska opština	Parcela br.	Vrsta uticaja	Kategorija	Upotreba zemljišta	Imovina pod uticajem	Intervjuisani (da/ne)	Ukupna površina parcele (m ²)	Eksproprijacija zemljišta (m ²)	Površina ugrožena eksproprijacijom (%)	Raščišćavanje javnog zemljišta (m ²)
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	4367	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Pošljunčani pristupni put	ne	22.227,00	/	/	15,79
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1577/1	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Žičana ograda sa drvenim stubovima	ne	3.728,00	/	/	1,74
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1577/2	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Žičana ograda sa drvenim stubovima	ne	1.003,00	/	/	4,26
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1577/9	Deo zemljišta	Parcela	Pašnjak	Žičana ograda	da	2.378,00	/	/	1,60
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1576/1	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Drvena i čelična ograda sa betonskim stubovima	da	7.807,00	/	/	23,73
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1237	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda	da	1.457,00	/	/	13,84
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1576/4	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Žičana ograda sa drvenim stubovima, 4 bora i 1 brezom	ne	1.233,00	/	/	23,63
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1244/2	Deo zemljišta	Parcela	Pašnjak	Žičana ograda	da	2.822,00	/	/	4,34
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1445	Deo zemljišta	Parcela	Pašnjak	Drvena ograda i 2 bora	da	1.292,00	1,08	0,08	9,32

SAPR za deo državnog puta IB kategorije br. 21 Ivanjica - Sjenica

Lokacija	Katastarska opština	Parcela br.	Vrsta uticaja	Kategorija	Upotreba zemljišta	Imovina pod uticajem	Intervjuisani (da/ne)	Ukupna površina parcele (m ²)	Ekspropriacija zemljišta (m ²)	Površina ugrožena eksproprijacijom (%)	Raščišćavanje javnog zemljišta (m ²)
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1248/3	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda sa betonskim potpornim zidom	ne	41,00	/	/	0,63
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1249/2	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda sa betonskim potpornim zidom	ne	699,00	/	/	7,43
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1248/1	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda	da	314,00	/	/	5,67
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1248/2	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda	da	66,00	/	/	0,98
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1487	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda i 1 živa ograda	da	414,00	/	/	5,64
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1249/3	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda	da	5.772,00	/	/	3,17
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1483/2	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Drvena ograda	da	416,00	/	/	6,81
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1482/2	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Drvena ograda i 3 bora	da	88,00	4,49	5,10	/
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1483/1	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Drvena ograda i 2 bora	ne	3.173,00	/	/	1,89
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1482/1	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Drvena ograda	ne	118,00	3,82	3,24	/
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1490/3	Deo zemljišta	Parcela	Pašnjak	Žičana ograda	ne	4.314,00	/	/	1,06

SAPR za deo državnog puta IB kategorije br. 21 Ivanjica - Sjenica

Lokacija	Katastarska opština	Parcela br.	Vrsta uticaja	Kategorija	Upotreba zemljišta	Imovina pod uticajem	Intervjuisani (da/ne)	Ukupna površina parcele (m ²)	Eksproprijacija zemljišta (m ²)	Površina ugrožena eksproprijacijom (%)	Raščišćavanje javnog zemljišta (m ²)
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1490/1	Deo zemljišta	Parcela	Pašnjak	Žičana ograda	ne	5.041,00	/	/	0,30
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1479	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda	da	745,00	/	/	12,57
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1477	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda i 1 živa ograda	da	7.027,00	/	/	8,63
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1475	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda	da	423,00	/	/	4,75
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1476	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda	da	8.224,00	/	/	6,90
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1471/1	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Žičana ograda i 6 borova	ne	545,00	1,85	0,34	0,41
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1467/2	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Betonski ulaz	da	500,00	/	/	3,37
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1467/1	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda i 5 borova	ne	4.637,00	3,22	0,07	1,76
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1466/1	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda sa betonskim stubovima	da	511,00	1,74	0,34	3,23
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1466/2	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Drvena ograda	da	152,00	3,12	2,05	4,62
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1454/2	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda sa betonskim stubovima	ne	548,00	/	/	3,57
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1450	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Drvena ograda	ne	2.261,00	/	/	1,86

SAPR za deo državnog puta IB kategorije br. 21 Ivanjica - Sjenica

Lokacija	Katastarska opština	Parcela br.	Vrsta uticaja	Kategorija	Upotreba zemljišta	Imovina pod uticajem	Intervjuisani (da/ne)	Ukupna površina parcele (m ²)	Eksproprijacija zemljišta (m ²)	Površina ugrožena eksproprijacijom (%)	Raščišćavanje javnog zemljišta (m ²)
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1449	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Betonska ograda sa čelikom	ne	704,00	/	/	9,85
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1511/4	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Betonska ograda sa čelikom	da	614,00	/	/	2,96
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1511/1	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Drvena ograda	da	5.311,00	/	/	11,33
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1523/2	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda i drvena ograda sa betonskim stubovima	da	952,00	2,71	0,28	1,72
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1526	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Pošljunčani pristupni put	ne	415,00	/	/	0,80
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	51/2	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda sa betonskim stubovima	da	496,00	/	/	1,52
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	51/3	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Drvena ograda i 4 bora	ne	430,00	/	/	2,52
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	34	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Žičana ograda i 2 vrbe	da	6.128,00	/	/	3,36
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	52	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	1 vrba	da	773,00	/	/	5,55
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	54/3	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda	da	773,00	/	/	1,58
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	43/1	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Betonski ulaz	ne	1.778,00	3,29	0,19	11,42

SAPR za deo državnog puta IB kategorije br. 21 Ivanjica - Sjenica

Lokacija	Katastarska opština	Parcela br.	Vrsta uticaja	Kategorija	Upotreba zemljišta	Imovina pod uticajem	Intervjuisani (da/ne)	Ukupna površina parcele (m ²)	Eksproprijacija zemljišta (m ²)	Površina ugrožena eksproprijacijom (%)	Raščičavanje javnog zemljišta (m ²)
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	41	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda	da	970,00	/	/	0,47
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	43/6	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Čelična ograda	da	99,00	/	/	0,22
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	86	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Žičana ograda	ne	235,00	/	/	0,90
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	84	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Žičana ograda	da	358,00	/	/	4,80
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	83	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Žičana ograda	ne	223,00	/	/	9,83
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	322/1	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Drvena ograda	da	1.788,00	/	/	14,74
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	518	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Betonski ulaz	da	423,00	/	/	1,11
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	325	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Betonska ograda sa čelikom	da	403,00	/	/	6,03
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1495	Deo zemljišta	Parcela i betonski plato	Prostor ispred prodavnice	Betonski plato ispred prodavnice podignut jedan korak	da	413,00	10,17	2,46	/
Ul. Jezdimira Lovića, Sjenica	Sjenica	1472	Deo zemljišta	Parcela	Dvorište	Žičana ograda sa drvenim stubovima i 4 bora	ne	2.364,00	2,92	0,12	/